

TIETEELLISTEN SEURAIN VALTUUSKUNTA
Vetenskapliga samfundens delegation

TOIMINTAKERTOMUS 2014

SISÄLLYS

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS	3
TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS	5
JÄSENSEURAT	7
TSVN PALVELUT	9
Julkaisutoiminnan kehittäminen	9
Julkaisupalvelut	10
Verkkopalvelut	11
Tieteiden talo	12
Palvelusvuosiansiomerkki	13
TIEDEVIESTINTÄ JA TIETEEN TULOSTEN TUNNETUKSI TEKEMINEN	14
Tieteessä tapahtuu-lehti	14
Tieteen päivät	14
Tiedetori	15
Muu toiminta	15
TSVN HALLINNOIMAT VALTIONAVUSTUKSET	16
KANSALLINEN JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ JA TOIMINTA	17
Tiedekekussäätiö Heureka	17
Tieteen ja kulttuurin säätiöt ja instituutit	17
Duodecim kulttuuripalkinto	17
Finnish Government of Finland / David and Nancy Speer Visiting Professorship in Finnish Studies	17
Beijing Association for Science and Technology (BAST)	18
PALKINNOT	19
Vuoden Tiedekirja 2013	19
Tiedekongressivaikuttaja-palkinto	19
ORGANISAATIO JA TOIMIELIMET	20
HENKILÖSTÖ JA JOHTAMINEN	21
VALTUUSKUNNAN TALOUS	22
NEUVOTTELUKUNTIEN VUOSI 2014	23
Tiedeakatemiain neuvottelukunta	23
Tutkimuseettinen neuvottelukunta	24
Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta	25
JULKAISUFOORUMIN VUOSI 2014	26
LIITTEET	27
Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsenseurat 2014	27
Toiminnan tuloksia ja tunnuslukuja	35
Julkaisupalvelujen tunnuslukuja	39
Valtuuskunnan toimielimet	41
Henkilökunta	44

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Ilkka Niiniluoto, puheenjohtaja 2000–2014

Suomen suuriruhtinaskunnan senaatti teki 1899 viisaan ja kauaskantoisen päätöksen, jolla perustettiin Tieteellisten seurain valtuuskunta (TSV)/Vetenskapliga samfundens delegation (VSD) huolehtimaan tieteellisten seurojen kokoustiloista ja kirjakokoelmista. Jäseninä oli aluksi Suomen tiedeseura ja kahdeksan eri alojen tieteellistä yhdistystä, joiden toimipaikkana Helsingissä oli pitkään Säätytalo. Jäsenseurojen määrä kasvoi ja organisaatio jäsenyi merkittävästi vuoden 1982 uudistuksessa.

Kun tulin itse TSV:n hallituksen puheenjohtajaksi 2000, satavuotisjuhlaansa juuri viettänyt valtuuskunta oli jo vakiinnuttanut monia perustoimintojaan: tieteellisen kirjallisuuden julkaisuvarasto ja vaihtokeskus, Tiedekirja-myyntinäyttely, *Tieteessä tapahtuu* -lehti, Tieteen päivien järjestely ja Tieteiden talon hallinnointi. Myös uusien verkkopalvelujen kehittäminen jäsenseuroille oli aloitettu.

Viidentoista vuoden aikana tehtäväkenttä on monin tavoin laajentunut, mutta ydin on säilynyt. Nykyisin TSV:n toiminta perustuu vuonna 2007 voimaan tulleeseen lakiin, jonka mukaan valtuuskunnan tehtävänä on edistää jäsenseurojen yhteistyötä ja tukea niiden toimintaedellytyksiä, kehittää tieteellistä tiedonvälitystä ja julkaisutoimintaa ja hoitaa tieteellisen kirjallisuuden kansainvälistä vaihtoa sekä edistää tutkimustiedon tunnetuksi tekemistä ja käyttöä yhteiskunnassa.

TSV:n oikeudellisen aseman täsmentäminen lailla tuli ajankohtaiseksi, kun opetus- ja kulttuuriministeriö halusi siirtää valtuuskunnalle Suomen Akatemialta viranomaistehtävän jakaa valtionavustuksia tieteelliseen julkaisutoimintaan (2006) ja kansallisten seminaarien ja kansainvälisten konferenssien järjestämiseen (2008).

Toinen tärkeä rakenteellinen laajennus toteutui 2001, kun ministeriön kanssa sovittiin Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) pääsihteerin sijoittamisesta toimimaan valtuuskunnan yhteydessä. Samaa mallia on noudatettu Pohjoismaisen bioetiikkakomiteassa (2002–2013) ja Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnassa (TJNK) vuodesta 2005 lähtien. Samalla tavalla valtuuskunnan yhteydessä on vuodesta 2007 toiminut tieteen kansainvälisiä yhteyksiä edistävä ja monien tieteenalojen kansalliskomiteoita tukeva Tiedeakatemiain neuvottelukunta (TANK). Vuodesta 2010 lähtien kehitelty julkaisufoorumi on myös vakiinnuttanut asemansa valtuuskunnan yhteydessä. Nykyisin puhummekin laajassa mielessä ”TSV-yhteisöstä”, joka kattaa valtuuskunnan perinteisten tehtävien ohella neuvottelukuntien toiminnat.

Vaikka TSV on ottanut hoitaakseen ministeriön rahoituksella monia julkisen tiedehallinnon toimia, se on säilyttänyt itsenäisen roolinsa suomalaisen tiedeyhteisön kokoajana ja tukijana. Valtuuskunnan tehtäviä toteuttaa toiminnanjohtajan johdolla tehokkaasti työskentelevä 37 hengen toimisto Snellmaninkadulla, mutta TSV:n varsinainen kenttä muodostuu 264 tieteellisestä seurasta ja neljästä tiedeakemiasta, joissa on henkilöjäseniä yhteensä melkein neljännesmiljoona. Tieteelliset seurat valitsevat

Kuva: Susa Junnola

itse luottamushenkilöinä toimivat TSV:n hallituksen jäsenet. Yhdessä seurat kattavat laajasti kaikki tieteenalat luonnontieteistä ja lääketieteestä humanisteihin ja yhteiskuntatieteisiin. Siten TSV on kaikkein kattavin suomalaisen tiedeyhteisön edustaja. Seurat ylläpitävät tieteenalojensa toimintaa suurelta osin vapaaehtoistyönä ja näin arvokkaalla tavalla edistävät maamme tiedettä ja sen tuloksellisuutta. Valtuuskunta tuo monin tavoin tutkimusta ja sen tuloksia yhteiskunnan tietoisuuteen. Näin se ylläpitää suomalaisille ominaista kansalaisten myönteistä suhtautumista tutkimukseen ja siihen perustuvaan koulutukseen.

Joulukuussa 2013 hyväksytyssä valtuuskunnan strategiassa vuosille 2014–2018 kiteytettiin toiminta-ajatus seuraavin sanoin: ”TSV tukee tiedeyhteisön omaehtoista kansalaistoimintaa ja yhteistyötä, edistää tiedeviestintää, vahvistaa luotettavan tutkimustiedon käyttöä yhteiskunnassa sekä toimii tieteen edellytysten turvaamiseksi”. Vision mukaan ”suomalainen tiedeyhteisö on riippumaton, avoin ja kansainvälinen, monimuotoinen ja elinvoimainen sekä yhteiskunnassa näkyvä, osallistuva ja vaikuttava”. Strategiassa, johon liitettiin myös TSV-yhteisön neuvottelukuntien toimenpideohjelmat, määriteltiin myös tulevan toiminnan haasteita ja painopistealueita, joihin kuuluvat erityisesti elinvoimainen ja osallistuva tiedeyhteisö sekä vastaaminen hallitulla tavalla digitaalisen julkaisemisen ja tiedon vapaan saatavuuden uusiin mahdollisuuksiin.

Kiitän jäsenseuroja ja valtuuskunnan toimihenkilöitä erinomaisesta yhteistyöstä pitkällä puheenjohtajakaudellani ja toivotan TSV:lle menestystä aktiivisessa työssä tieteen hyväksi!

TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS

Lea Ryyänen-Karjalainen, toiminnanjohtaja

Tieteellisten seurain valtuuskunta (TSV) on merkittävä ja riippumaton asiantuntijaelin tieteenharjoittamista ja tiedepolitiikkaa koskevissa asioissa. Sen tehtävänä on edistää

- tieteellisten yhteisöjen yhteistoimintaa
- tieteellistä tiedonvälitystä ja julkaisutoimintaa sekä
- tutkimustiedon tunnetuksi tekemistä ja sen käyttöä yhteiskunnassa.

Joulukuussa 2013 TSV:n hallitus hyväksyi vuosille 2014–2018 strategian, joka antaa suunnan edellä mainittujen tehtävien tavoitteelliselle hoitamiselle. Strategia vahvistaa valtuuskunnan toiminnan vakiintuneita tunnusmerkkejä – avoimuutta, luotettavuutta, yhteisöllisyyttä ja riippumattomuutta.

Suurin ero aikaisempaan onkin strategian toimeenpanossa: strategiassa määritellyt tavoitteet ja toiminnan painopistealueet on jokainen konkretisoitu toimenpiteiksi toiminta- ja taloussuunnitelmassa sekä siihen kuuluvassa henkilöstösuunnitelmassa. Hallitus on määritellyt tavoitteille mittarit, ja jokainen toimenpide on vastuutettu ja aikataulutettu, jotta toteutumisen seuranta on myös systemaattista. Henkilöstö on osallistunut toiminnan ja talouden suunnitteluun suunnittelukierroksen alusta lähtien.

Toukokuussa 2014 TSV:n hallitus määritteli toiminnan keskeisimmät painopisteet vuosille 2015–2016:

- seurojen toiminnan tukeminen, yhteistyön ja kehittämistoiminnan foorumina toimiminen ja erityisesti nuorten tutkijoiden saaminen mukaan seurojen toimintaan
- julkaisutoiminnan kansainvälisten trendien tunnistaminen ja julkaisutoiminnan kehittäminen lähemmäksi kansainvälisiä standardeja sekä näkyvyyden ja laadun parantaminen; kansallisen julkaisutoiminnan jatkuvuuden varmistaminen
- seurojen näkyvyyden parantaminen yhteiskunnallisessa ja tiedepoliittisessa vaikutamisessa.

Painopisteet otettiin huomioon valitsemalla syksyn 2014 toiminnan prioriteeteiksi tieteellisten seurojen vaikuttavuus tiedepoliittisessa keskustelussa, avoin julkaiseminen ja TSVn viestinnän uudistaminen. TSVn tiedeviestinnässä on käytössä kaksi arvostettua pääkanavaa: *Tieteessä tapahtuu* -lehti ja Tieteen päivät. Lisäksi TSVn Tiedekirja osallistuu säännöllisesti

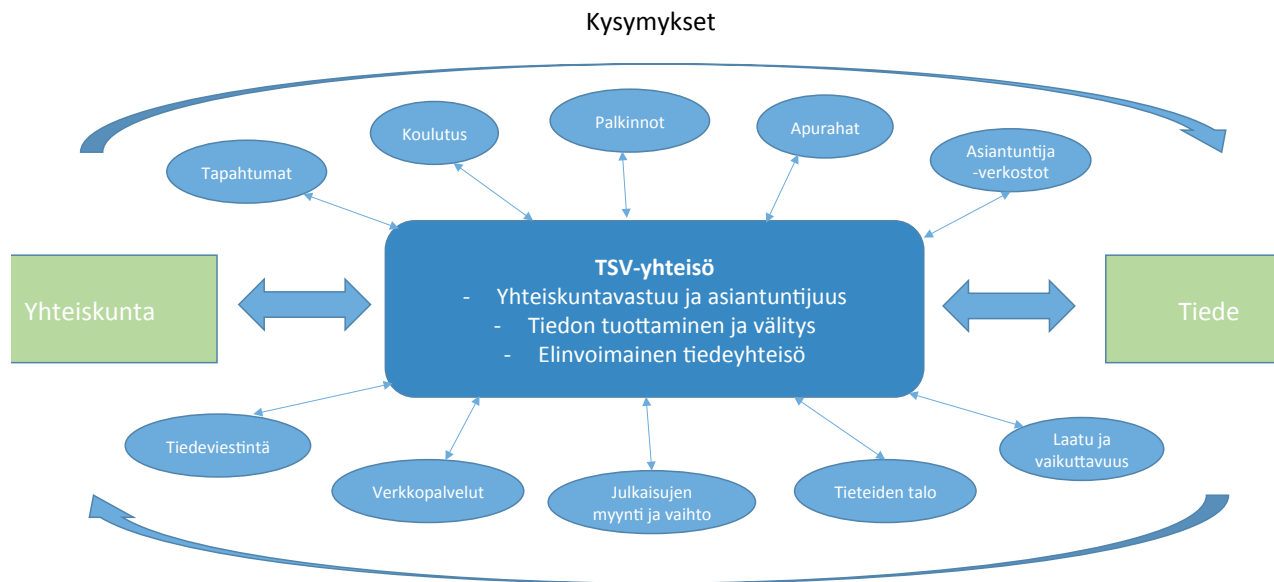

Kuva: Susa Junnola

useisiin kirjata tapahtumiin. Näiden hyviksi havaittujen toimintamuotojen lisäksi TSV haluaa kehittää uusia viestintäkanavia ja -tapoja.

Strategian laatimisen yhteydessä syntyi käsite **TSV-yhteisö**. Siihen kuuluvat TSV ja sen yhteydessä toimivat Tiedeakatemiain neuvottelukunta, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta, Tutkimuseettinen neuvottelukunta ja julkaisufoorumi. Keväällä 2014 perustetussa laajennetussa johtoryhmässä on määritelty yhteisön tehtäviä ja työvälineitä tieteen ja yhteiskunnan sillanrakentajana mutta myös niitä yhteisön jäsenten tehtäviin kuuluvia alueita, joissa voimme aidosti toimia yhteisönä ja vaikuttaa strategian tavoitteiden toteutumiseen. Samalla on keskusteltu toimintatavoista, joilla tiedeyhteisön vaikuttavuutta yhteiskunnassa voidaan lisätä kehittämällä esimerkiksi tiedeviestintää. TSV ja neuvottelukunnat ottivat myös proaktiivisesti kantaa emerituskansleri Kari Raivion raporttiin tieteelliseen näyttöön perustuvasta päätöksenteosta.

TSV-yhteisö – yhteiskunnan ja tieteen sillanrakentaja

Tieteellisten seurain valtuuskuntaa ei ole olemassa ilman seuroja. Jäsenseurojen ja toiminnanjohtajan tapaamiset ovat olleet minulle erittäin arvokkaita tiedonsaannin ja oppimisen kokemuksia, muun muassa Tieteiden talon palvelujen ja TSVn tiedottamisen kehittämiseksi. Kiitokset seuroille kaikesta palautteesta ja kehittämisideoista, jatketaan tapaamisia!

JÄSENSEURAT

Tieteellisten seurain valtuuskuntaan kuului vuonna 2014 264 jäsenseuraa ja neljä tiedeakatemiaa. Kevätkokouksessa 31.3.2014 uusi jäsenseuroiksi hyväksyttiin Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen eläintutkimuksen seura ry ja Ympäristövaikutusten arviointi-yhdistys Yva ry. Hakemuksia jäsenseuraksi oli yhteensä 14.

Valtuuskunnan jäsenseurat edustavat hyvin laaja-alaisesti koko suomalaista tiedeyhteisöä. Valtuuskunnan jäsenyys ei perustu tieteellisen seuran kokoon tai pitkään historiaan, vaan monipuoliseen ja aktiiviseen oman tieteenalan edistämiseen ja tieteen valistustyöhön. Seurojen toimintaan kuuluvat erilaiset seminaarit, yleisötilaisuudet ja jäsenkokoukset. Myös aktiivinen tieteellinen julkaisutoiminta on usean seuran keskeistä toimintaa. Jäseniksi hyväksytyt seurat ovat toimineet vähintään viisi vuotta ja niiden toiminta on vakiintunutta.

Vuonna 2014 seuraavilla jäsenseuroilla oli merkkivuosi:

Taloustieteellinen Yhdistys 130
Ekonomiska Samfundet i Finland 120
Historiska föreningen 100
Suomen Kriminalistiyhdistys – Kriminalistföreningen i Finland 80
Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL 80
Nordenskiöld-samfundet i Finland 75
Suomen Sotahistoriallinen Seura, Krigshistoriska Samfundet i Finland 70
Suomen Sotahistorian Komissio – Militärhistoriska Komissionen i Finland 60
Suomen Slavistipiiri – Finlands Slavistkrets 50
BirdLife Suomi 40
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa – Helsingforstraktens Ornitologiska Föreningen Tringa 40
Liikennesuunnittelun Seura 40
Media- ja viestintätieteellinen seura Mevi 40
Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittely -yhdistys 40
Suomen Etnomusikologinen Seura 40
Taloudellisen yhteistyön ja osuustoiminnan tutkimuksen seura Kooperatiivi 30
Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura 30
Metsähistorian Seura 20
Suomen Kliinisen Farmakologian Yhdistys 20
Suomen Lähi-idän instituutin säätiö 20
Suomen lääketieteen filosofian seura 20
Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen seura 20
Yva (Ympäristövaikutusten arviointi-yhdistys) 20
Suomen matkailututkimuksen seura 10
Suomen Queer-tutkimuksen Seura 10

Millainen sitten on keskimääräinen tieteellinen jäsenseura? Kimmo Vehkalahti Tilastoseurasta sijoitti jäsenseurat koordinaatistoon.

Tieteellisten seurain valtuuskunnan 256 jäsenseuraa vuonna 2014. Henkilöjäseniä seuroissa oli noin 250 000.

Kuvion laati Kimmo Vehkalahti. Lähde: www.tsv.fi.

Perustamisvuoden mediaani on 1960 ja jäsenmäärän 270. Lähimmäksi mediaania osuu Suomen Merihistoriallinen yhdistys, joka on perustettu vuonna 1963 ja jossa vuonna 2014 oli 269 jäsentä. Monet vanhimmista seuroista edustavat isoja laaja-alaisia tieteenaloja ja niillä on usein myös runsaasti jäseniä, kun taas mediaanivuoden jälkeen perustetut seurat ovat pienempiä ja tieteenalaltaan erikoistuneimpia. Tämä kertonee myös tieteen kehittämisestä: syntyy sekä uusia tutkimusaloja että metodologisia lähestymistapoja. Tällöinkin tutkijoiden ja asian harrastajien verkostoitumista ja yhteistyötä pidetään tärkeänä edellytyksenä tutkimuksen edistymiselle.

Riippumatta jäsenseuran iästä tai jäsenmäärästä seuroilla on samantyyppisiä kehittämistarpeita, jotka TSVn strategiassa on nostettu painopisteiksi: nuorten mukaan saaminen seuratoimintaan, resurssien niukkuus ja toimintamuotojen uudistaminen. Useat seurat tekevät yhteistyötä esimerkiksi järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia ja pystyvät siten yhdistämään resurssejaan ja monipuolistamaan toimintaansa. Esimerkiksi kesäkoulut ja väitöskirjatutkijoiden tukeminen seminaarikustannuksissa sekä verkkojulkaisemisen kehittäminen ovat tärkeitä tapoja saada nuoria mukaan seuratoimintaan. Seuroille on myös toimintansa vahvistamiseksi tärkeää pystyä kertomaan, miten nuoret tutkijat ja kaikki tieteestä kiinnostuneet pystyvät tieteellisissä seuroissa luomaan tutkijanuralle tai kansalaisvaikuttamiselle oleellisia verkostoja ja yhteistyön muotoja.

Julkaisutoiminnan kehittäminen

Tieteellisen julkaisemisen kenttä on ollut voimakkaassa murroksessa. Yliopistojen uuden rahoitusmallin aiheuttamiin muutoksiin liittyy voimakkaita odotuksia ja pelkojakin. Avoimen saatavuuden nopea yleistymisen maailmalla on synnyttänyt huolta tieteellisten lehtien rahoituspuolelta kaventumisesta. Kaupallinen kustannustoiminta on joutunut taistelemaan vähenevien myyntilukujen kanssa, vaikka tietokirjallisuus onkin toistaiseksi selvinnyt hieman kaunokirjallisuutta paremmin. TSV:n strategiassa julkaisutoiminnalla on tärkeä asema, ja valtuuskunta pyrkii auttamaan jäsenseurojaan muuttuvassa toimintaympäristössä. Avoin julkaiseminen on keskeinen painopistealue, mutta myös painettujen julkaisujen levikki halutaan turvata. Lisäksi strategia ohjaa julkaisujen laadun kehittämiseen sekä kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön julkaisualalla.

TSV on yhdessä JUFO:n, Suomen Tiedekustantajien Liiton, Kansalliskirjaston, yliopistokirjastojen ja Tieteen kieli -hankkeen kanssa toteuttanut tiedekustantajille suunnatun kyselyn, jolla kerättiin tietoa siitä, miten kustantajat näkevät tieteellisen julkaisemisen nykytilan ja tulevaisuuden. Kyselyn tulokset analysoidaan vuoden 2015 puolella.

Avoimen julkaisemisen edistämistä on toteutettu pääasiassa opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämän Avoin tiede ja tutkimus (ATT) -hankkeen yhteydessä. TSV:n lähtökohta on ollut, että avoimessa julkaisu-ympäristössä on turvattava rahoitus lehdille, jotka vapaasti käytettävänä menettävät myyntitulojaan. Keväällä Johanna Lilja ja Kansalliskirjaston tietojärjestelmäasiantuntija Jyrki Ilva laativat selvityksen *Kotimaiset tieteelliset lehdet ja avoin julkaiseminen: selvitys mahdollisista rahoitusmalleista*, jonka on tarkoitus pohjustaa avoimen julkaisemisen rahoittamisen suunnittelua. Selvityksen tekoon osallistui myös tällä hetkellä avoimia tai avoimuutta suunnittelevia tieteellisten seurojen lehtiä. Avoimuus on ollut vahvasti esillä myös Julkaisupalvelujen järjestämässä koulutuksessa.

Avoimuuteen liittyvään kansainväliseen toimintaan osallistuttiin vuonna 2014 Knowledge Exchange -ryhmän sekä Nordic Open Access Forumin kautta. Knowledge Exchange kehittää erilaisia työkaluja avoimen tieteen rahoituksen ja siihen liittyvien palvelujen pysyvyyden edistämiseen sekä avoimen julkaisemisen laaduntarkkailuun. Suomessa Kansalliskirjasto, CSC ja TSV ovat jakaneet vastuita verkoston kokouksiin osallistumisessa. Nordic Open Access Forum tarjoaa mahdollisuuden jakaa kokemuksia pohjoismaisten avointa tiedettä edistävien organisaatioiden kanssa ja laatia yhteisiä suosituksia ja toimenpide-ehdotuksia. Marraskuun kokouksessa työlistalle otettiin Pohjoismaiden yhteinen tiekartta avoimuuden edistämiseksi, jonka yhteydessä selvitetään myös monografioiden avoimuutta.

Lokakuussa TSV osallistui ensimmäistä kertaa Frankfurtin kirjamessuille yhteistyössä Suomen Tiedekustantajien Liiton kanssa, joka oli varannut tilan Suomen Kustannusyhdistyksen osastolla. TSV esitteli messuilla Tiedekirjaa, mutta myös ei-kaupallisia julkaisujen jakelutapoja, kuten vaihtotoimintaa ja avointa julkaisemista.

Julkaisufoorumin, TSV:n julkaisupalveluiden ja Suomen Tiedekustantajien Liiton yhteistyönä suunniteltiin vertaisarviointitunnus ja siihen liittyvä verkkosivusto. Tunnuksella tiedekustantajat voivat itse merkitä vertaisarvioitut tekstit lehdissään ja kirjoissaan. Tunnuksen esiteltiin tieteellisille seuroille ja kustantajille syyskuussa järjestetyssä seminaarissa ja tunnuksen verkkosivusto ja hakulomake avattiin lokakuussa. Vuoden loppuun mennessä tunnuksen käyttöoikeutta haki yli 50 kotimaista tieteellistä julkaisusarjaa tai kirjan-kustantajaa.

Seurojen ja myös TSV:n ulkopuolisten julkaisijoiden kiinnostus Open Journal Systems-alustan käyttöön on kasvanut. OJS palvelee avointa julkaisemista, mutta tarjoaa muillekin julkaisijoille työkalun toimitus- ja vertaisarviointiprosessin ylläpitoon ja mahdollistaa tähän liittyvien dokumenttien säilyttämisen. TSV tarjoaa jäsenseuroilleen koulutusta OJS:n käyttöön otossa ja säilyttää julkaisuja palvelimellaan. OJS:ää käyttää tällä hetkellä julkaisemisessa 21 lehteä ja lisäksi pelkästään toimitusprosessissa tai koekäytössä 20 lehteä.

Julkaisupalvelut

Julkaisupalveluissa merkittävin tapahtuma oli [Tiedekirjan](#) muutto Kirkkokatu 14:n kivijalkamyymälästä uuteen liiketilaan Snellmaninkatu 13:een. Uusi tila on entistä vilkkaammalla paikalla ja mahdollistaa tiedekirjallisuuden esittelyn ohikulkijoille sekä näyteikkunoilla että kadulle suunnatuilla tv-näytöillä, joilla tuodaan esiin suurta yleisöä kiinnostavaa kirjallisuutta kuvina ja sitaatteina. Myymälän asiakasmäärät ovatkin kasvaneet uudessa liikehuoneistossa. Uusi myymälätila ja muut myynnin edistämiseksi tehdyt toimet sekä kasvava ulkomaanmyynti auttoivat nostamaan myynnin hienoiseen nousuun, vaikka kirjallisuuden myynti Suomessa oli vuonna 2014 selvästi laskusuuntainen. Jäsenseurat ovat vuoden aikana osallistuneet myymälän toimintaan mm. järjestämällä siellä alennusmyyntejä tai juhlistamalla näyteikkunassa vuosipäiviään. Tiedekirja toivoo jatkossakin vilkasta yhteistyötä erilaisten tapahtumien järjestämisessä. Myyntiluvut on kuvattu liitteessä.

Tieteellisten seurojen julkaisujen näkyvyyttä on parannettu myös myymälän ulkopuolella. Tiedekirja on vuoden aikana osallistunut useisiin myyntitapahtumiin, joista menestyksekkäin oli Tiedekirjan, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran ja Svenska Litteratursällskapetin yhteisosasto Turun kirjamessuilla 3.–5.10.2014. Facebookissa uusia tykkääjiä on tavoitettu mm. erilaisin kilpailuin ja arvonnoin. Erityisen suosittu oli kilpailu, jossa etsittiin Elina Warstan suunnittelema Tiedekirjan logolle nimeä. Voittajaksi nousi nimi ”Tieto Niekkanen”. Vuoden aikana on kokeiltu maksullista Facebook-markkinointia, mutta jatkosuunnitelma markkinoinnin kehittämiseksi tehdään seurojen kanssa yhteistyössä vasta vuoden 2015 puolella.

Tiedekirjan uuden myymälän avajaisia vietettiin 2.6. Kuva: Jari Loisa.

Julkaisujen kansainvälisen myynnin edistämiseksi tärkein toimenpide on ollut Tiedekirjan uuden verkkokaupan suunnittelu, jota on tehty yhteistyössä TSV:n verkkopalvelujen kanssa. Erillisenä hankkeena pilotoitiin Amazon.co.uk:ssa myyntiä pienellä erällä Suomalaisen Tiedeakatemian, Suomen Tiedeseuran ja Nuorisotutkimusseuran kirjoja. Myynti jäi melko vähäiseksi, mutta tietyt nimekkeet menivät tasaisesti kaupaksi. Eniten tilauksia kohdistui Folkore Fellows Communications -sarjan osaan *Shamanism in Norse Myth and Magic*. Pilotissa todettiin, että Amazonin provisiot ja postikuluhinnoittelu edellyttävät, että kirjojen hinnat on siellä pidettävä korkeammalla kuin Tiedekirjassa. Amazon-myynti jatkuu pilotointikauden jälkeenkin, mutta ehdoista sovitaan tarkemmin seurojen kanssa keväällä 2015.

Julkaisuvarastossa on jatkettu varastosopimusten käyttöönottoa. Noin kolmannes varastoivista seuroista tuli sopimuksen piiriin. Lisäksi tehtiin sopimus niiden seurojen kanssa, jotka ennen olivat säilyttäneet myyntivarastoaan vanhan Tiedekirjan myymälän takahuoneessa. Monet sopimuksen tehneet seurat ovat jo poistaneet kiintiöt ylittäviä julkaisujaan mm. alennusmyyntein. Näin turvataan tilaa uusille julkaisuille ja uusille varastoiville seuroille. Tiedekirjan uusi liiketila, joka sijaitsee varaston kanssa samassa rakennuksessa, on mahdollistanut nopean tavarakuljetuksen Tiedekirjan ja varaston välillä ja työprosesseja aineiston täydentämisessä on muutenkin tehostettu.

Varastossa ilmenneiden kosteus- ja sisäilmaongelmien takia ja työterveyshuollon suosituksesta vuokranantaja tilasi syksyllä 2014 ulkopuoliselta asiantuntijalta sisäilmaselvityksen. Selvitys valmistui helmikuussa 2015 ja sen perusteella päätetään jatkotoimenpiteistä.

Vaihtokeskuksen tehtävänä on hoitaa suomalaisten tieteellisten seurojen ja muiden tahojen julkaiseman tieteellisen kirjallisuuden kansainvälistä vaihtoa. Tieteellisen julkaisutoiminnan sähköistyminen näkyi vaihtokeskuksen toiminnassa vaihtosuhteiden ja -lähetysten vähenemisenä. Siksi erityiseksi kehityskohteeksi otettiin tiedottaminen vapaasti luettavissa olevista verkkojulkaisuista. Hanke jatkuu vielä vuonna 2015. Julkaisijoille ja kirjastoille tarjottuja verkkopalveluja parannettiin.

Julkaisujen tuotantopalvelut auttaa TSV:n jäsenseuroja kaikissa painettujen ja sähköisten julkaisujen tuotantoon liittyvissä kysymyksissä. Yleisimpiä toimeksiantoja vuonna 2014 olivat tieteellisten lehtien ja kirjojen painatustöiden kilpailutukset ja kirjojen taittotyöt. Taitettuja ja painatettuja julkaisuja oli yhteensä 27 (vuonna 2013 30).

Verkkopalvelut

Tiedekirjan verkkokaupan kehittämisprojekti käynnistyi vuoden 2014 alussa. Verkkokaupan uudistuksen lähtökohtina olivat käyttäjän näkökulmasta erityisesti käytettävyyden parantaminen ja aiempaa monipuolisempien, sekä yksinkertaisempien maksuvaihtoehtojen tarjoaminen. TSV:n näkökulmasta verkko-ostoksiin liittyvien prosessien yksinkertaistaminen ja toimintojen automatisointi olivat tarpeellisia uudistuksia. Uusi verkkokauppa tullaan julkaisemaan vuoden 2015 alkupuolella.

Tietokanta- ja www-palvelimia uusittiin ja samassa yhteydessä palvelimilla käytettyjä ohjelmistoja päivitettiin nykyaikaisemmiksi ja turvallisemmiksi. Nykyaikaiset, julkaisujärjestelmäpohjaiset sivustot tarvitsevat taustalle tietokannan ja muutenkin aiheuttavat palvelimille enemmän kuormaa kuin perinteiset staattiset sivut. Useat seurat päivittivät vuoden aikana sivustonsa nykyaikaisemmiksi, joko itsenäisesti, kolmatta osapuolta käyttäen tai TSV:n palveluja käyttäen.

Vuoden aikana toteutettiin myös useita verkkosivustojen uudistamishankkeita, joista suurimmassa osassa sivusto siirrettiin julkaisujärjestelmä-pohjaiseksi. Drupal-julkaisujärjestelmästä saatujen hyvien kokemusten perusteella pyrittiin toteuttamaan hankkeet ensisijaisesti sen pohjalta, mutta myös WordPress-julkaisujärjestelmään pohjautuvia sivustoja toteutettiin. Drupal mahdollisti mm. sähköisten lehtien julkaisemisen verkkosivuilla ja aiempaa helpommat suljetuille ryhmille tarkoitetut viestintäalustat. Omien verkkotunnusten käyttö seurojen verkkosivuilla tuli entistä suositummaksi, eikä seuroille ilmaisia protsv.fi osoitteen alla olevia sivustoja enää avattu. Myös vanhojen sivustojen Drupal-pohjaiseksi siirron yhteydessä yleensä seuralle hankittiin oma verkkotunnus. Drupal-pohjaiseksi muunnettiin myös Tieteen Päivien sivut ja loppuvuonna TSV:n omat sivut, jotka julkaistiin vuoden 2015 alussa. Uusia sivustoja luotaessa on pyritty ottamaan huomioon mobiililaitteiden vaatimukset ja sivustot on tehty ns. responsiivisiksi. Sivustot siis skaalautuvat ja muuntuvat eri päätelaitteille sopiviksi.

*Vertaisarviointitunnus
pohjautuu TSV:n logoon
ja sen on suunnitellut
graafikko Heikki Kallio-
maa*

*Vanhasta myymälästä jäi jäljelle kau-
niit muistot ja koristeellinen kyltti.
Kuva Jari Loisa.*

Open Journal Systems järjestelmän käyttäjiksi tuli useita uusia lehtiä, joista kolmen lehden vanhat aineistot siirrettiin takautuvasti OJS-järjestelmään TSV:n toimesta. OJS-järjestelmä päivitettiin tuoreimpaan versioon ja päivityksen yhteydessä suomen kielen käännöstä korjattiin. Edellisvuonna siirryttiin Visma Business toiminnanohjausjärjestelmään tehtiin jäsenseurojen ja taloushallinnon tarpeisiin raportteja, ja ohjelmiston integrointia TSV:n olemassa oleviin tietokantoihin ja sovelluksiin jatkettiin.

Muita vuoden aikana tehtyjä hankkeita olivat muun muassa vertaisarviointitunnuksen hake- mista varten tietokanta ja hakujärjestelmä, ansiomerkitietokannan kehittäminen edellisenä vuonna saatujen palautteiden pohjalta. Uudistettu ansiomerkitietokanta ja siihen liittyvä hakusivusto toimivat huomattavasti aiempaa paremmin ja hakuprosessiin liittyvä käsityö väheni. Julkaisufoorumin hakusivustoa kehitettiin vuoden aikana useaan otteeseen pienempinä kokonaisuuksina, lopputuloksena sivustolla on varsin monipuoliset hakumahdollisuudet julkaisufoorumin tietokantoihin. Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnalle kehitettiin valtionpalkintoesitysten jättämiseen tietokanta ja sähköinen lomake.

Tieteiden talo

[Tieteiden talo](#) on ollut Tieteellisten seurain valtuuskunnan ja sen jäsenseurojen käytössä vuodesta 1997. Tieteiden talo on ensisijaisesti jäsenseurojen käytössä. Vapaina olevia saleja vuokrataan myös ulkopuolisille valtuuskunnan hallituksen vahvistamin hinnoin. KH-catering Oy:n kanssa on sovittu Tieteiden talon Tiedekahvilan ylläpidosta ja kokoustarjoilujen järjestämisestä. Vuonna 2014 Senaatti-kiinteistöt remontoivat Tiedekahvilan työskentelytilat työskentelyolosuhteiden parantamiseksi ja ruokailutilassa tehtiin pintaremontti viihtyvyyden lisäämiseksi.

Jäsenseurat ovat talon suurin käyttäjäryhmä. Jäsenseuroista 148 (56 %) järjesti tilaisuuksia Tieteiden talolla. Sääntömääräisten kokouksien lisäksi jäsenseurat järjestivät tiloissamme mm. seminaareja, konferensseja, kirjanjulkistamistilaisuuksia ja jäsentilaisuuksia.

Jäsenseurojen lisäksi se koostuu esim. ministeriöistä, muista valtionhallinnon virastoista, yliopistoista, yleishyödyllisistä yhteisöistä sekä yksityishenkilöistä. Kesäyliopiston tiloissamme järjestämät kurssit täydentävät talon toimintaa kesäaikana. Vuoden 2014 talossa järjestettyihin tilaisuuksiin osallistui lähes 40 000 henkilöä. Tieteiden talon tilojen käytön kärjessä ovat (ks. liite 1):

1. Luonnonfilosofian seura
2. Suomen Historiallinen Seura
3. Nuorisotutkimusseura ry
4. Suomen tiedetoimittajain liitto
5. Yhdyskuntasuunnittelun seura

TSV:n julkaisuvarastossa Hannu Merranmaa ja Jan Pere palvelevat jäsenseuroja. Kuva: Susa Junnola.

Vuonna 2014 Tieteellisten seurain valtuuskunta järjesti Tieteiden talossa tilaisuuksia, jotka korostavat sen merkittävää roolia tiedeyhteisöön vaikuttajana. Alkukevällä TSV järjesti sekä rahoitusmalli –seminaarin että Ajankohtaista julkaisemisessa –päivän. Julkaisufoorumi (JUFO) järjesti vuoden aikana talossa yli 50 paneelikokousta.

Neuvottelukunnat ovat myös käyttäneet talon palveluja merkittävästi. Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK) järjesti 18.3.2014 Etiikan päivän, jossa teemana oli tiede, etiikka ja politiikka. Sen lisäksi Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta (TJNK) jakoi vuoden 2014 Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnot 24.9.2014 ja järjesti seminaarin Tiede kuuluu kaikille: Rajapintoja ja kohtaamisia.

Tieteiden talossa on järjestetty pienimuotoisesti useita videoneuvotteluita Skypen välityksellä. Koska videoneuvottelua käytetään yleisesti mm. kokouksissa ja etäopetuksessa ja koska sen kysyntä kasvaa, Tieteellisten seurain valtuuskunta on aloittanut Virtuaalinen Tieteiden talo –projektin (työnimi), joka kuuluu TSV:n strategiaan 2014-2018. Tavoite on parantaa Tieteiden talon palveluja, sillä videoneuvottelut ja Web-konferenssipalvelut tukevat jäsenseurojen tarpeita ja mahdollistavat myös TSV:n ja sen jäsenseurojen näkyvyyden tiedeyhteisössä.

Palvelusvuosiansiomerkki

Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Yliopistojen rehtorien neuvoston UNIFI ry perustivat vuonna 2012 tiedeyhteisön [palvelusvuosiansiomerkin](#). Tiedeyhteisön palveluksessa oleva henkilö voi saada ansiomerkin työnantajansa esityksestä 30 vuoden (kultainen) ja 20 vuoden (hopeinen) palveluksen jälkeen.

Palvelusvuosiansiomerkkejä myönnettiin vuonna 2014 yhteensä 123 kultaista ja 46 hopeista ansiomerkkiä. TSVn henkilökunnasta toimittaja Tiina Kaarela ja toiminnanjohtaja Lea Ryynänen-Karjalainen saivat hopeiset ansiomerkit.

Tiedeyhteisön palvelusvuosiansiomerkki on kaunis tapa muistaa työntekijää 20 tai 30 palvelusvuoden täyttyessä.

TIEDEVIESTINTÄ JA TIETEEN TULOSTEN TUNNETUKSI TEKEMINEN

Tieteessä tapahtuu-lehti

Tieteessä tapahtuu -lehteä on julkaistu vuodesta 1987 lähtien. Se on yleistiedelehtenä foorumi ajankohtaisille ja yleistajuisille tiedartikkeleille sekä keskustelulle tieteestä ja tiedepolitiikasta. Se on myös merkittävä tiede- ja tietokirjakritiikin julkaisija. Lehden päätoimittajana toimi vuonna 2014 TSV:n tiedotuspäällikkö Ilari Hetemäki ja toimitussihteerinä toimittaja Tiina Kaarela. Toimitusneuvoston puheenjohtajana jatkoi professori Markku Löytönen. Lehti ilmestyi kuusi kertaa (sekä painettuna että verkossa) ja oli vapaasti luettavissa. Sen painos oli vuoden lopussa 7 000 kappaletta. Lehden verkkosivuilla oli vuonna 2014 keskimäärin 17 900 vierasta kuukaudessa.

Lehden artikkelit ja katsaukset kattoivat tutkimuksen luonnontieteistä humanistiin ja yhteiskuntatieteisiin, tieteenfilosofiasta tiedepolitiikkaan. Uusia kirjoja arvioitiin noin 50. Kirjoittajia lehdessä oli kaikkiaan noin 160. Suositulla Keskustelua-palstalla käytiin laaja polemiikki suhteellisuusteoriasta. Siihen osallistuivat filosofit, fyysikot ja insinöörit. Lehdessä julkaistiin myös Tieteen päivien esitelmää. Kolumnisarja Tieteen kohtaamisia jatkui ja samoin suomalaista tutkimusta esittelevä Tutkimusta Suomessa -sarja. Tieteellisiä kirjastoja esiteltiin omana sarjanaan lehden joka numerossa. Lehdessä alkoi uusi keskustelutarja ”Tieteenalat dialogissa”, jota koordinoi Suomen Akatemian yhteiskuntatieteiden filosofian huippuyksikkö. Lehdessä aloitettiin myös tulevien Tieteen päivien debatti ilmasto- ja energiapolitiikasta. Siihen liittyi Tieteen päivän paini, poliittikkopaneeli ja verkkokeskustelu Debattibaari.fi-sivustolla.

Tieteen päivät

Tieteen päivät on suurin suomalainen tiedetapahtuma, joka tavoittaa niin tutkijayhteisön kuin suuren yleisön ja tiedotusvälineet. Tieteen päivien 2015 ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja oli professori Ari Sihvola ja pääsihteeri Ilari Hetemäki. Ohjelma valmistui lopullisesti syksyllä 2014, samoin tapahtuman graafinen ilme (graafikko Camilla Pentti) ja verkkosivut. Tammikuussa 2015 järjestettävien päivien pääteemaksi valittiin ”Sattuma – Slumpen”. Tapahtuman keskeinen paikka on Helsingin yliopiston päärakennus. Ohjelmaan kuuluivat lisäksi ”Tiesitkö tämän? Tiedettä Kampissa” -tapahtuma, Nuorten päivä Porthaniassa ja Tieteiden yö Kruununhaassa.

Tieteen päivien pääjärjestäjä on TSV. Yhteistyökumppaneina ovat neljä tiedeakatemiaa ja Suomen Kulttuurirahasto. Tukijoita ovat lisäksi Helsingin yliopisto, Koneen Säätiö ja Tieteen tiedotus ry. Kamppi-tapahtuma toteutettiin yhteistyössä Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa. *Tiede*-lehden kanssa tehtiin sopimus käsiohjelman painatuksesta ja jakelusta. Tieteen päivien kirja *Kaikkea sattuu* toteutettiin yhteistyössä Gaudeamuksen kanssa. Vuoden 2015 aikana tieteen päiviä järjestetään myös kuudella muulla paikkakunnalla; uutena yliopistokaupunkina mukana on Oulu.

Turun Kirja- ja Tiedemessuille 3.–5.10.2014 TSV ja Tieteen päivät järjestivät kaksi keskustelutilaisuutta tulevien Tieteen päivien teemoista.

Tiedetori

Tiedetori järjestettiin Helsingin kirjamessuilla jo toista kertaa ja viimevuotista laajemmalla ohjelma-ajalla 23.-24.10. Aamupäivien ohjelma suunnattiin koululaisille ja opettajille, joita saapuikin runsaasti paikalle kuuntelemaan ja keskustelemaan lasten ja nuorten syrjäytymisestä, koulukiusaamisesta ja suomen kielen ohjailun historiasta. Torilla käsitellyt aiheet liikkuvat eri tieteenalojen uusimmissa tutkimustuloksissa. Taiteentutkimus oli myös esillä ja maanpuolustuskorkeakoulun viestinnän saloja käsittelevä keskustelu keräsi laajan yleisön. Tiedetori valmisti yleisöä myös Tieteen päivien sattuma-teemaan. Tiedetorin ohjelman tuottivat yhteistyönä Tieteellisten seurain valtuuskunta, Gaudeamus, Helsingin yliopisto, Maanpuolustuskorkeakoulu, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Suomen Akatemia, Suomen tiedetoimittajain liitto, Taideyliopisto / Kuvataideakatemia, Tiedekeskus Heureka, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta, Tieteen kieli – Vetenskapens språk-projekti, Tieteen päivät ja Vastapaino.

Muu toiminta

TSV on Tieteen tiedotus ry:n julkaiseman **Tiede-lehden** yksi taustayhteisöistä.

Tiedetorin yleisö osallistuu. Tieteellä on tulevaisuutta! Kuva: Jari Loisa.

TSVN HALLINNOIMAT VALTIONAVUSTUKSET

TSV:n ja Suomen Akatemian väliset sopimukset tieteelliseen julkaisutoimintaan, kansainväliseen toimintaan, kansainvälisten konferenssien ja kotimaisten seminaarien – mukaan lukien liikuntatieteelliset konferenssit – järjestämiseen tarkoitettujen määrärahojen jakamisesta päättyivät vuonna 2014. TSV allekirjoitti uudet sopimukset näiden määrärahojen jakamisesta suoraan opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Samalla sopimuksiin tehtiin pieniä muutoksia. Mm. toimet avoimen saatavuuden edistämiseksi on jatkossa otettava huomioon tieteellisen julkaisutoiminnan tukemisessa.

Avustusten hallinnoinnissa on pyritty lisäämään avoimuutta ja ohjeistuksen selkeyttä. Tiliselvityksiin ja raportointiin liittyvät periaatteet käytiin läpi yhdessä TSVn tilintarkastuksesta vastaavan Ernest & Youngin edustajan kanssa. Uusista periaatteista keskusteltiin jäsenseurojen kanssa julkaisuavustusinfossa 29.8. ja siellä saadun palautteen perusteella haettiin vielä yleiskulujen jyvittämistä koskeviin kohtiin täsmennyksiä opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Vuonna 2014 valtioavustuksia myönnettiin tieteelliseen julkaisutoimintaan 980 760 €, kansainväliseen toimintaan 83 240 €, kansainvälisten konferenssien ja kotimaisten seminaarien järjestämiseen 780 345 euroa ja liikunta-alan konferenssien järjestämiseen 107 000 euroa.

KANSALLINEN JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ JA TOIMINTA

Tiedeakeskussäätiö Heureka

Tieteellisten seurain valtuuskunta on yksi [Tiedeakeskus Heurekan](#) toiminnasta vastaavan säätiön perustajajäsenistä ja taustayhteisöistä. Vuonna 2014 Tieteellisten seurain valtuuskuntaa ovat säätiön valtuuskunnassa edustaneet Ilari Hetemäki ja Hannu Sariola ja hallituksessa toiminnanjohtajat Aura Korppi-Tommola (28.2.2014 asti) ja Lea Ryyänen-Karjalainen (1.3.2014 alkaen).

Tieteen ja kulttuurin säätiöt ja instituutit

TSV on taustayhteisönä Suomen kirjainstituutin säätiössä ja Helsingin yliopistomuseon säätiössä. TSVllä on monipuoliset yhteydet myös useaan Suomen ulkomailla toimivaan tiede- ja kulttuuri-instituuttiin. Suomen Ateenan-instituutin säätiö, Säätiö Institutum Romanum Finlandiae ja Suomen Lähi-idän instituutin säätiö ovat valtuuskunnan jäseniä. TSV on Iberialais-amerikkalaisen säätiön, Suomen Japanin Instituutin säätiön, Suomen Saksan-instituutin säätiön ja Suomen Viron-instituutin säätiön perustajajäsen. Suomen Japanin-instituutin valtuuskunnan varapuheenjohtajana ovat toimineet Aura Korppi-Tommola (28.2.2014 asti) ja Lea Ryyänen-Karjalainen (1.3.2014 alkaen) sekä Erkki Hollo valtuuskunnan varajäsenenä. Cecilia af Forselles valittiin joulukuussa 2014 Juhani Keinosen jälkeen Suomen Saksan-instituutin valtuuskunnan jäseneksi.

Duodecim kulttuuripalkinto

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim perusti vuonna 2002 [kulttuuripalkinnon](#). Se on tarkoitettu yhdelle tai useammalle henkilölle, joka on merkittävästi edistänyt terveyden, sairauden ja kulttuurin yhteyden ymmärrystä. Palkinnon saajan valitsee valitsijavaliokunta, jossa Tieteellisten seurain valtuuskunnalla on kolme edustajaa. Tieteellisten seurain valtuuskunnalla on kolme edustajaa Duodecimin kulttuuripalkinnon valitsemisvaliokunnassa. Professori René Gothoni on valittu vuosiksi 2012–2014, professori Harry Schulman on valittu vuosiksi 2013–2015 ja FT Cecilia af Forselles vuosiksi 2014–2016.

Finnish Government of Finland / David and Nancy Speer Visiting Professorship in Finnish Studies

Minnesotan yliopiston yhteyteen perustettiin vuonna 1989 rahasto, jonka peruspääoman lahjoittivat Nancy ja David Speer, Thomas Hiltunen, Minnesotan yliopisto ja Suomen valtio. Rahasto ylläpitää Finnish Studies -professuuria, joka on sijoitettu Minnesotan yliopiston Global Studies – osastolle ja siellä germaanisten, hollannin ja skandinaavisten kielten osastolle. Vuodesta 1992 lähtien professuuria on hoitanut yhteensä 21 henkilöä. Aluksi professuuri oli lukukauden mittainen, 2000-luvun alusta professorit ovat olleet vähintään yhden lukuvuoden mittaisia; nykyinen käytäntö on 2-3 vuotta. Professoreina on toiminut sekä tutkijoita että taiteilijoita. Lukuvuosina 2012–2015 professorina on toiminut VTT Matti Jutila. Syksyllä 2014 TSV toteutti yhdessä Minnesotan yliopiston kanssa uuden professorin valintaprosessin lukuvuodeksi 2015-2016.

TSV järjesti yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa professuurin 20-vuotisjuhlaseminaarin 5.11.2014 Säätytalossa. Kutsuminaarissa käsiteltiin professuuria, sen eri vaiheita sekä tulevaisuutta mutta myös laajemmin suomalaisen koulutuksen kansainvälistymistä. Professuurin perustamisesta, toteutustavoista ja merkityksestä Yhdysvaltain ja Suomen koulutus- ja tiedesuhteille

puhuivat rouva Nancy Speer, Deputy Chief of Mission Susan Elbow Yhdysvaltain Suomen suurlähetystöstä ja professori James Parente Jr. Minnesotan yliopistosta. Professoreina toimineet Pauliina Raento (2003-2005) ja Minna Rainio (2009-2011) puhuivat professuurin merkityksestä omalle tutkijan- ja taiteilijanuralleen. Yhdysvaltain merkityksestä Suomen tieteelle puhui professori Raimo Väyrynen, joka toimi Finnish studies- professorina syksyllä 1992. Minnesotan yliopistossa tohtorin tutkinnon suorittanut Johanna Leinonen puhui ulkomailta opiskelun ja tutkijana toimimisen merkityksestä tutkijanuralle. Paneelikeskusteluun professuurin tulevaisuuden näkymistä osallistuivat professori Matti Jutila, professorina keväällä 2000 toiminut Leena Ahtola-Moorehouse, Minnesotan yliopiston suomen kielen lehtori ja opetus- ja kulttuuriministeriön koulutus- ja tiedepolitiikan osaston ylikantajana vuosina 2006-2011 toiminut Sakari Karjalainen. Valtiovallan videotervehdyksen lähetti opetus- ja viestintäministeri Krista Kiuru.

Seminaariin osallistui yhteensä 55 henkilöä. Seminaarin fasilitaattorina toimi Mika Aaltola, joka toimi professorina vuosina 2006-2008. Minnesotan yliopiston järjestämässä iltatilaisuudessa 4.11. esiintyivät professorina vuosina 2009-2012 toiminut Erkki Huovinen ja Scott Currie, jotka esittivät kokeellista musiikki-improvisaatiota, ja Minna Rainio, joka esitti kaksi omaa videotaideteostaan.

Seminaarin ohjelmatoimikuntaan kuuluivat Annu Jylhä-Pyykönen (OKM), Juha Ketolainen (CIMO), Laura Noreila (Suomi-Amerikka – yhdistysten liitto), Ismo Söderling (Siirtolaisuusinstituutti) ja Lea Ryytänen-Karjalainen (TSV).

Beijing Association for Science and Technology (BAST)

Tieteellisten seurain valtuuskunta on allekirjoittanut yhteistyösopimuksen kiinalaisen Beijing Association for Science and Technology (BAST) – organisaation kanssa vuonna 2006. Sopimus koskee tiedonvaihtoa, vieraiden kutsumista ja vastaanottamista sopimusosapuolten järjestämiin tilaisuuksiin. BASTin edustajia vieraili TSVssä 29.9.2014. Keskusteluissa käsiteltiin TSVn ja BASTin toiminnan painopisteitä, erityisesti tiedeviestintää, tieteen popularisointia ja tieteen merkitystä päätöksenteossa.

PALKINNOT

Vuoden Tiedekirja 2013

Vuoden tiedekirja -palkinto myönnettiin 31.3.2014 akateemikko Anna-Leena Siikalalle teoksesta *Itämerensuomalaisten mytologia* (SKS). Palkinto on suuruudeltaan 10 000 euroa.

Kunniamaininnan (2 500 euroa) sai yhteiskuntatieteiden tohtori Johanna Hurtig teoksesta *Taivaan taimet. Uskonnollinen yhteisöllisyys ja väkivalta* (Vastapaino).

Palkinnon myöntävät Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Suomen tiedekustantajien liitto, joka myös rahoittaa palkinnon. Palkintoraatiin kuuluivat seismologian instituutin johtaja Pekka Heikkinen, akatemiatutkija Anna-Kaisa Kuusisto-Arponen ja akatemiatutkija, yliopistonlehtori Miira Tuominen. Raadin sihteerinä toimi tiedotuspäällikkö Ilari Hetemäki.

Vuoden 2013 tiedekirjaa valittaessa kriteereinä olivat aiheen kiinnostavuus ja merkittävyys, sisällön tieteellinen painoarvo sekä teoksen kirjalliset ansiot. Tiedekirjan täytyy perustua tutkimukseen, kertoa tutkimuksen tuloksista ymmärrettävällä tavalla ja antaa lukijalle mahdollisuus tarkistaa kirjoittajan väitteet ja johtopäätökset. Raati oli yksimielinen niin parhaasta tiedekirjasta kuin kunniamaininnastakin.

Vuoden tiedekirja -palkinto myönnetään edellisenä vuonna ilmestyneelle erityisen ansiokkaalle suomalaiselle tiedekirjalle. Palkintoa on jaettu vuodesta 1989 alkaen.

Tiedekongressivaikuttaja-palkinto

Toisen kerran jaetun, Suomen Messusäätiön lahjoittaman 5000 euron suuruisen Vuoden Tiedekongressivaikuttaja -palkinnon sai uskontotieteilijä ja maahanmuuttotutkija, filosofian tohtori Tuomas Martikainen. Palkinnonsaajan valitsivat Tieteellisten Seurain Valtuuskunnan avustusjaoston puheenjohtaja Ari Sihvola ja toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen.

Vuoden Tiedekongressivaikuttaja -palkinto annetaan henkilölle, joka on vaikuttanut myönteisesti Suomen rooliin kansainvälisessä tieteellisessä toiminnassa sekä toistuvasti hakenut ja tuonut kansainvälisiä järjestökongresseja

Vuoden tiedekirja -raadin jäseniä ja kukitettuja palkinnonsaajia. Vasemmalta Ilari Hetemäki, Pekka Heikkinen, Anna-Leena Siikala, Johanna Hurtig ja Miira Tuominen. Kuva: Susa Junnola.

Suomeen. Palkittava luo tieteenalalleen positiivista imagoa ja on tieteenalansa tulevaisuuden lupaus.

Tuomas Martikaisen tutkimustyön teemat liittyvät uskonnolliseen ja yhteiskunnalliseen muutokseen globalisoituvassa maailmassa, kansainväliseen muuttoliikkeeseen, maahanmuuttajayhteisöihin ja integraatiopolitiikkaan. Martikainen on yli kymmenen vuoden aikana ollut useiden kansainvälisten konferenssien ohjelmatoimikunnissa ja vastuullisena järjestäjänä. Konferenssit ovat tuoneet Suomeen useita merkittäviä uskonto- ja yhteiskuntatieteiden tutkijoita ja samalla lisänneet eri tieteenalojen välistä keskustelua ajankohtaisista yhteiskunnallisista aiheista.

ORGANISAATIO JA TOIMIELIMET

Tieteellisten seurain valtuuskunta on julkisoikeudellinen yhteisö, jonka toimintaan sovelletaan yhdistyslain säädöksiä. Valtuuskunnan ylin päättävä elin on kaksi kertaa vuodessa pidettävä vuosikokous. Kevätkokouksessa päätetään uusien jäsenseurojen hyväksymisestä ja vahvistetaan edellisen vuoden toimintakertomus sekä tilinpäätös. Syyskokouksessa valitaan hallituksen uudet jäsenet erovuoroisten tilalle ja hyväksytään seuraavan vuoden toiminta- ja taloussuunnitelma. Vuosikokoukseen voi osallistua yksi jäsenseuran valtuuttama edustaja jokaisesta seurasta. Vuonna 2014 kevätkokoukseen osallistui 40 jäsenseuraa ja syyskokoukseen 63 jäsenseuraa.

Hallitus vastaa valtuuskunnan toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisesta ja toteuttamisesta. Hallitukseen kuuluu 15 jäsentä. Jokaisen jäsenen hallituskausi on kolme vuotta, ja vuosikokouksessa valitaan vuosittain viisi uutta jäsentä erovuoroisten jäsenten tilalle. Vuonna 2014 hallituksen puheenjohtajana toimi professori emeritus Ilkka Niiniluoto ja varapuheenjohtajana professori Markku Leskelä.

Vuosikokouksessa ja hallituksessa päätettäviä asioita valmistellaan työvaliokunnassa ja avustusjaostossa. Työvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallituksessa käsiteltäviä asioita ja hoitaa hallituksen antamia tehtäviä. Hallitus asettaa työvaliokunnan kalenterivuodeksi. Puheenjohtajana toimii hallituksen puheenjohtaja ja sihteerinä toiminnanjohtaja. Lisäksi työvaliokuntaan kuuluu hallituksen varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta hallituksen jäsentä.

Avustusjaosto tekee esitykset TSVn hallitukselle julkaisu- ja konferenssiavustuksia koskevista linjauksista ja avustusten jakamisesta hakemusten perusteella. Hallitus nimittää jaoston kolmeksi vuodeksi. Avustusjaoston puheenjohtajana on kaudella 2013-2015 toiminut hallituksen jäsen, professori Ari Sihvola.

Valtuuskunnan toiminnanjohtaja vastaa toimielimissä käsiteltävien asioiden valmistelusta, päätösten toimeenpanosta, seurannasta ja raportoinnista sekä johtaa valtuuskunnan toimistoa

Valtuuskunnan yhteydessä toimivat Tutkimuseettinen neuvottelukunta, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta, Tiedeakatemiain neuvottelukunta ja julkaisufoorumi. Niillä on itsenäiset tehtävät, mutta ne ovat hallinnollisesti osa valtuuskuntaa.

HENKILÖSTÖ JA JOHTAMINEN

Tieteellisten seurain valtuuskunta tukee toiminnallaan tiedeyhteisön omaehtoista toimintaa ja yhteistyötä. Tehtävät edellyttävät henkilöstöltä aktiivista verkostoitumista ja hyviä sosiaalisia taitoja. Tehtäviä hoidetaan itsenäisesti ja usein sähköisesti ilman henkilökohtaista kontaktia. Työn hyvä laatu edellyttää paljon oma-aloitteisuutta ja vastuunottoa sekä jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Tehtävät ovat myös usein projektiluonteisia ja työt painottuvat tiettyihin ajanjaksoihin. Työn organisoinnissa kiinnitetään huomiota joustaviin työaikatarkaisuihin ja työskentelymuotoihin, esim. etätyöskentelyyn silloin kun työtehtävät eivät edellytä henkilökohtaista läsnäoloa.

TSVn johtamisjärjestelmää uudistettiin keväällä 2014 perustamalla laajennettu johtoryhmä, johon kuuluvat toiminnanjohtajan ja TSVn päälliköiden lisäksi neuvottelukuntien pääsihteerit ja JUFO:n vastaava suunnittelija. Laajennetun johtoryhmän tehtävänä on toimia TSV-yhteisön yhteistyö- ja viestintäfoorumina; se valmistelee toiminnan vuosiaikataulut, suunnittelee ja valmistelee toiminta- ja taloussuunnitelmissa huomioitavat TSVn ja neuvottelukuntien yhteiset kehittämishankkeet, valmistelee hallitukselle henkilöstöpolitiikkaa koskevia suuntaviivoja ja päättää sisäisistä työryhmistä sekä antaa toimeksiantoja työryhmille ja henkilöille.

Lisäksi johtamisjärjestelmään kuuluvan kehittämisryhmän tehtäviä on muutettu niin, että ryhmä käsittelee ehdotukset ja sopii TSV-yhteisön sisäisistä toiminnan periaatteista ja käytännöistä. Vuonna 2014 kehittämisryhmä määritteli strategiakauden tärkeimmät henkilöstön kehittämiskohteet ja teki hallitukselle ehdotuksen etätöyön periaatteista ja sopimusmallista.

Henkilöstön osallistumista toiminnan ja talouden suunnitteluun ja seurantaan vahvistetaan vähintään kaksi kertaa vuodessa pidettävillä henkilöstön kehittämispäivillä. Toukokuun kehittämispäivä on seuraavan vuoden toiminnan ja talouden suunnittelun starttipäivä, jonka jälkeen yksiköt ja tiimit aloittavat suunnitelmiensa laatimisen. Tähän työhön osallistuu jokainen työntekijä. Syksyn kehittämispäivässä käsitellään ajankohtaisia temaattisia aiheita, arvioidaan kuluvalle vuodelle asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista ja sovitaan tarvittavista muutostoimenpiteistä.

Työsuojelutoimikunta kokoontuu säännöllisesti ja valvoo työhyvinvoinnin ja työsuojelun tilaa ja kehittämistarpeita. Koska henkilöstöstä lähes 47% on yli 50-vuotiaita, työssä jaksamiseen tulee panostaa ja luoda konkreettisia työmotivaatiota ja työolosuhteita ylläpitäviä ja uudistavia toimenpiteitä. Työergonomiassa on keväällä 2014 tehdyssä työpisteiden työergonomiatarkastuksessa havaittu useita kehittämis- ja korjaustarpeita, joista kiireellisimmät toteutettiin keväällä ja suuremmat hankinnat on kirjattu vuoden 2015 toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

Henkilöstöä koskevia tunnuslukuja on sivulla 40.

VALTUUSKUNNAN TALOUS

Tieteellisten seurain valtuuskunta on voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhteisö, jonka rahoitus perustuu pääasiassa opetus- ja kulttuuriministeriön veikkausvoittovaroista myöntämiin valtionavustuksiin. Veikkausvoittovarojen vähentyminen näkyy myös valtuuskunnan rahoituksessa siten, että toiminnan kehittämistä voidaan tehdä vain kohdentamalla olemassa olevia resursseja uudelleen. Valtuuskunta on kuitenkin pystynyt säilyttämään edellisten vuosien budjettitasonsa sekä yleisavustuksen että edelleen jaettavien erillisavustusten osalta.

Valtuuskunnan saama yleisavustus oli vuonna 2014 2 915 000 euroa, joka sisältää TSVn omien yleiskulujen lisäksi neuvottelukuntien ja julkaisufoorumien palkkakulut, vuokratulot ja Tieteessä tapahtuu-lehden julkaisukulut. Suurimmat menoerät budjetissa olivat henkilöstökulut (50 %), vuokratulot (25 %) ja julkaisuvaihdon ja muut postitukset kulut (6 %).

Yleisavustuksen lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi valtuuskunnalle edelleen jaettavaksi erillisavustuksena yhteensä 2 033 000 euroa. Erillisavustuksia myönnetään tieteelliseen julkaisemiseen ja jäsenseurojen kansainväliseen toimintaan, kansainvälisten konferenssien ja kansallisten seminaarien sekä liikuntatieteellisten konferenssien järjestämiseen.

Valtuuskunnan tilintarkastajina toimivat KHT, JHTT Tiina Lind ja KHT Anne Vuorio, varatilintarkastajina KHT, JHTT Ari Lehto ja KHT Johanna Lindqvist-Ilkka, Ernst & Young Finland.

NEUVOTTELUKUNTIEN VUOSI 2014

Tiedeakatemiain neuvottelukunta

[Tiedeakatemiain neuvottelukunta](#) on neljän Suomessa toimivan tiedeakatemian yhteistyöelin. Neuvottelukunta hoitaa suhteita kansainvälisiin tieteellisiin järjestöihin ja ulkomaisiin tiedeakatemioiden. Näin neuvottelukunta palvelee välittäjänä suomalaisen ja maailmanlaajuisen tiedeyhteisön välillä. Neuvottelukunnan sihteeristö työskentelee Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteydessä.

Kahdeksanjäsenen neuvottelukunnan puheenjohtaja toimikaudella 2014–2016 on prof. Marianne Stenius ja varapuheenjohtaja prof. Olavi Nevanlinna. Päällekkäin osuneiden tutkimus- ja perhevapaiden takia neuvottelukunnan sihteeristössä tapahtui vuonna 2014 paljon henkilövaihdoksia. FT Panu Nykänen toimi neuvottelukunnan ma. pääsihteerinä ja vastasi käytännön hallinnosta vuoden ensimmäisen puoliskon ajan. Elokuun 2014 alussa FT dos. Päivi Tikka aloitti vakituisena pääsihteerinä. TaT Iina Kohonen toimi neuvottelukunnan tiedesihteerinä toukokuun loppuun saakka, minkä jälkeen tehtävästä vastasi VTT Petra Autio. Neuvottelukunnan tiedottajan tehtäviä hoiti FM Iina Koskinen toukokuuhun asti, mistä lähtien tiedottajana on ollut VTM Mariko Sato.

Neuvottelukunta toimii Kansainvälisen tiedeneuvoston (International Council for Science, ICSU) kansallisena jäsenorganisaationa. Tässä ominaisuudessa neuvottelukunta koordinoi tieteenalakohtaisten kansalliskomiteoiden toimintaa, jotka puolestaan hoitavat yhteyksiä ICSUn alaisiin tiedeunioneihin ja tieteellisiin ohjelmiin. Lisäksi neuvottelukunta jakaa edelleen opetus- ja kulttuuriministeriön kansalliskomiteoille osoittamaa valtionavustusta, vuonna 2014 yhteensä 80 453 euroa. Tämän lisäksi neuvottelukunta maksaa kansalliskomiteoiden puolesta kansainvälisten järjestöjen ja tutkimusohjelmien vuosittaiset jäsenmaksut. Vuonna 2014 perustettiin kolme uutta kansalliskomiteaa: Future Earth Suomi, Lääketieteellisen fysiikan ja tekniikan kansalliskomitea sekä Fotogrammetrian ja kaukokartoituksen kansalliskomitea.

ICSUn lisäksi Tiedeakatemiain neuvottelukunta edustaa Suomea 11 muussa kansainvälisessä järjestössä, joista keskeisimpiä ovat EASAC (European Academies Science Advisory Council) ja ALLEA (All European Academies). EASACin tärkeimpiin toimintamuotoihin kuuluu päätäjille suunnattujen, tutkimustietoon perustuvien raporttien julkaiseminen. Helmikuussa 2014 ilmestyi EASACin politiikkaraportti *Risks to Plant Health: EU Priorities for Tackling Emerging Plant Pests and Diseases*, jota Suomesta olivat kirjoittamassa prof. Jari Valkonen sekä EASACin neuvostoon ja Tiedeakatemiain neuvottelukuntaan kuuluva prof. Eva-Mari Aro.

Neuvottelukunta panosti vuoden aikana muutoinkin tieteen ja yhteiskunnallisen päätöksenteon välisen vuoropuhelun edistämiseen. Kansleri emeritus Kari Raivio edusti neuvottelukuntaa ICSUn yleiskokouksen yhteydessä elokuussa järjestetyssä Science Advice to Governments -konferenssissa Uudessa Seelannissa. Unescon tiedeohjelmien kansallisen koordinaatioryhmän sihteeristötehtävistä vastaamalla neuvottelukunta on pyrkinyt vahvistamaan tieteen ja tutkimuksen vaikuttavuutta Unescon toiminnoissa. Neuvottelukunnan asettama ihmisoikeuskomitea puolestaan kuuluu kansainväliseen [The International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies](#) -verkostoon, joka pyrkii edistämään tieteen tekijöiden ihmisoikeuksia ja lisäämään yleistä tietoisuutta ihmisoikeuksista. Komitea lähetti vuoden aikana 8 vetoamusta ihmisoikeusloukkauksien kohteiksi kotimaissaan joutuneiden tutkijoiden puolesta.

Tiedeakatemiain neuvottelukunnan työn yhtenä painopisteenä on tutkimusdatan avoimen käytön edistäminen. Lokakuussa 2014 järjestetyn kansalliskomiteatapaaamisen esitelmien teemat liittyivät tämän mukaisesti avoimeen julkaisemiseen ja avoimen datan

käyttöön. Lisäksi neuvottelukunta kuuluu digitaalisten tietovarantojen kehittämistä ja pysyvää saatavuutta edistävään Alliance for Permanent Access (APA)-järjestöön, jonka hallituksessa pääjohtaja Jussi Nuorteva toimii, sekä ICSU:n alaiseen organisaatioon Committee on Data for Science and Technology (CODATA).

Tiedeakatemiaiin neuvottelukunnan yksityiskohtainen toimintakertomus julkaistaan neuvottelukunnan verkkosivuilla osoitteessa <http://www.academies.fi/>.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta

Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK) on opetus- ja kulttuuriministeriön asettama asiantuntijaelin, joka käsittelee tutkimukseen liittyviä eettisiä kysymyksiä. Neuvottelukunnan sihteeristö työskentelee Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteydessä. Pääsihteerinä toimii dosentti, FT Sanna Kaisa Spoof. 1.6.2014 lähtien hänen vuorotteluvapaan sijaisenaan toimi TaT Iina Kohonen. Lisäksi neuvottelukunnassa työskentelee osa-aikaisena suunnittelijana FM Terhi Tarkiainen ja ajalla 1.5.2014–31.12.2014 koulutussuunnittelija KM Heidi Hyytinen. Neuvottelukunnan talous- ja henkilöstöhallinto hoidettiin valtuuskunnan toimistossa.

Neuvottelukunta on kolmivuotisen toimikautensa puolivälissä. Puheenjohtajana jatkoi kansleri, emerita Krista Varantola Tampereen yliopistosta ja varapuheenjohtajana professori Markku Helin Turun yliopistosta.

Toiminnan painopistealueena on kuluvana kolmivuotiskautena tutkimusetiikan koulutus. Koulutusta saatiinkin edistettyä kahdessa merkittävässä asiassa. Ensinnäkin TENKin koulutustyöryhmä sai valmiiksi ohjeistuksen tutkimusetiikan koulutuksesta Suomen korkeakouluille. Ohjeistus keskittyy tohtorikoulutukseen ja sen tavoitteena on vahvistaa tutkimusetiikan koulutuksen asemaa ja lisätä koulutuksen yhdenmukaisuutta. Toiseksi TENK pani alulle yhteistyössä Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan kanssa tutkimuseettisen ja vastuullisen tiedeviestinnän valtakunnallisen verkkokurssin rakentamisen. Hankkeeseen saatiin vuoden loppuun mennessä sitoutettua useita tahoja ja TSV:n toiminnanjohtaja Lea Rynänen-Karjalainen lupautui ottamaan vastuulleen tammikuussa 2015 ensimmäistä kertaa kokoontuvan ohjausryhmän puheenjohtajuuden.

Lisäksi vuoden 2014 aikana kokoontui TENKin toimesta kaksi muuta tutkimusetiikkaan liittyvää työryhmää: TENKin nimeämän Ihmistieteiden eettisen ennakkoarvioinnin seurantatyöryhmä ja TENKin ja Suomen yliopistot UNIFI ry:n yhteinen väitöskirjaprosessia ohjeistava työryhmä.

Neuvottelukunnan työssä korostuivat erilaiset kansalliset ja kansainväliset asiantuntijatehtävät ja verkostoituminen tutkimuseettisen toimintakulttuurin parantamiseksi. Tutkijoiden ja opiskelijoiden neuvontaa ja ennaltaehkäisevää työtä jatkettiin. Neuvottelukunta antoi lausuntoja tutkimuseettisistä kysymyksistä ja hyvän tieteellisen käytännön loukkausepäilyihin liittyneistä tutkinnoista. Pääsihteeri toimii lisäksi eurooppalaisten tutkimuseettisten toimistojen verkoston ENRIO:n jäsenenä.

Neuvottelukunta koordinoi ja tilastoi ihmistieteiden alan tutkimuksen eettistä ennakkoarviointia ja lausunnonantomenettelyä. Neuvottelukunta järjesti tutkimusetiikkaa ja ihmistieteiden eettistä ennakkoarviointia käsitteleviä tilaisuuksia, ja puheenjohtaja, eräät jäsenet, pääsihteeri ja koulutussuunnittelija luennoivat tutkimusetiikasta korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten järjestämissä tilaisuuksissa.

Neuvottelukunnan kotisivut ovat valtuuskunnan palvelimella, osoitteessa www.tenk.fi. Siellä on luettavissa tutkimuseettisen neuvottelukunnan vuoden 2014 toimintakertomus tarkempine tietoineen.

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta (TJNK) on opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelin, joka seuraa tieteen, taiteen ja tekniikan eri alojen saavutuksia Suomessa ja ulkomailla sekä muun kansallisen ja kansainvälisen tiedon kehitystä. Neuvottelukunta jakaa apurahoja sekä tekee esityksen tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon saajista ja yleisten kirjastojen ostotukilistasta tietokirjallisuuden osalta. Lisäksi neuvottelukunta antaa ministeriölle lausuntoja toimialaansa liittyvistä kysymyksistä sekä tekee esityksiä ja aloitteita eri tavoista edistää tiedon levittämistä. Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta on tiedonjulkistamista edistävä ja koordinoiva tiedehallinnon toimija.

Toimikaudella 1.6.2012–31.5.2015 puheenjohtajana toimii dekaani, professori Risto Nieminen Aalto-yliopistosta ja varapuheenjohtajana toimittaja Katja Bargum Yleisradiosta. Neuvottelukunnan muut jäsenet edustavat laajasti suomalaista tieteen ja tiedonvälityksen kenttää. Neuvottelukunnan toimisto sijaitsee Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteydessä. Toimistossa työskentelevät pääsihteeri Reetta Kettunen ja osa-aikainen suunnittelija Terhi Tarkiainen, jonka toimi on jaettu Tutkimuseettisen neuvottelukunnan kanssa.

Tiedonjulkistamisen valtionpalkintoja myönnettiin vuonna 2014 kahdeksan kappaletta. Elämäntyöpalkinnon sai professori emeritus Heikki Ylikangas historian alalla tehdystä merkittävästä tiedonjulkistamistyöstä. Palkinnot ovat suuruudeltaan 15 000–20 000 euroa.

Tiedonjulkistamisen apurahan hakijoita oli vuonna 2014 ennätysmäärä: toimisto vastaanotti yhteensä 329 hakemusta. Apuraha myönnettiin 64 hakijalle, joista 11:lle myönnettiin puolivuotinen työskentelyapuraha (10 000 euroa). Ensimmäistä kertaa jaettiin apurahoitusta myös uusien tiedonjulkistamis- ja yhteistoimintamuotojen pilotointiin, erityisesti tiedon siirtymiseen tutkijakunnan ja päätöksenteon välillä, tieteen ja taiteen rajapinnalla liikkuvien hankkeiden tukemiseen ja tiedekasvatukseen. Jaettujen apurahojen yhteismäärä oli 290 000 euroa.

TJNK osallistui SiS NCP -yhteistyöverkoston toimintaan EU-rahoitteisessa SiS.net-hankkeessa. Muita Reetta Kettusen keskeisiä luottamustehtäviä ovat Turun kirjamessujen päätoimikunnan puheenjohtajuus, Addeto – tutkimusta ja tietoa Suomesta ja Ruotsista -verkko- palvelun ohjausryhmän jäsen (addeto.com) sekä Suomen Unesco-toimikunnan jäsenyys.

Osa tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan toiminnasta nivoutuu Tieteellisten seurain valtuuskunnan sekä muiden läheisten sidosryhmien toimintaan. Neuvottelukunnan pääsihteeri on Tieteessä tapahtuu -lehden toimitusneuvoston jäsen ja Tieteen päivien suunnitteluryhmän jäsen. Neuvottelukunta koordinoi Suomen tieteen ja teknologian verkkotietopalvelua, www.research.fi, jonka tekninen ylläpito on TSV:llä.

Neuvottelukunta järjestää seminaareja ja tapahtumia, jotka käsittelevät tiedonjulkistamiseen liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä. Vuoden 2014 tärkeimmät tapahtumat olivat valtionpalkintojen jaon yhteydessä 24.9.2014 järjestetty *Tiede kuuluu kaikille* -seminaari, ja yhdessä kansallisten eettisten neuvottelukuntien kanssa järjestetty *Etiikan päivä 2014: Tiede, etiikka, politiikka*. Etiikan päivän pääpuhujana, Euroopan komission tieteellinen neuvonantaja Anne Glover veti Tieteiden talolle yli kaksisataa kuulijaa. Neuvottelukunta tuotti ohjelmaa myös *Avoin Suomi* -messuille, *Tietokirja.fi*-tapahtumiin sekä yhteistyössä Suomen Akatemian kanssa päivittäisen *Tiedetunnin* Turun kirja- ja tiedemessuille. Yhdessä Suomen tietokirjailijat ry:n kanssa TJNK tuotti keskustelutarjan tietokirjallisuuden tilasta ja tulevaisuudesta Suomessa. TJNK järjesti apurahoittamansa hankkeen, Tiedon julkistamisen kulttuuritehdas TIUKUn, sekä Tutkimuseettisen neuvottelukunnan kanssa asiantuntijatyöpajan tieteen, taiteen ja journalismin etiikasta. Yhteistyötä TIUKUn kanssa jatketaan vuoden 2015 aikana. TENK ja TJNK järjestivät myös TSV:n kanssa keskustelutilaisuuden tutkijakouluille ja sidosryhmille tutkimusetiikan ja vastuullisen tiedeviestinnän verkkokurssista, joka tullaan toteuttamaan vuoden 2015 aikana.

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan toiminnan esittely ja yksityiskohtainen toimintakertomus ovat verkkosivuilla www.tjnk.fi.

JULKAISUFOORUMIN VUOSI 2014

Julkaisufoorumi koordinoi ja kehittää tieteellisen julkaisutoiminnan laadunarviointia tukevaa järjestelmää, joka perustuu kaikki tieteenalat kattavaan tieteellisten lehtien, julkaisusarjojen ja kirjakustantajien tasoluokitukseen. Luokitusta käytetään vuodesta 2015 lähtien tieteellisten julkaisujen laadun indikaattorina yliopistojen rahoitusmallissa (A 3.7.2014/526). Julkaisukanavien arviointi tapahtuu 23 tieteenaloittaisessa asiantuntijapaneelissa, joiden asettamisesta ja arviointityön valvonnasta vastaa Valtuuskunnan hallituksen nimittämä ohjausryhmä.

Julkaisufoorumissa toteutettiin vuoden 2014 aikana ensimmäinen päivitysarviointi, jossa paneelit arvioivat uudelleen lähes 23 000 tieteellistä lehteä, konferenssia ja kirjakustantajaa. Vuoden 2015 alusta julkaistu päivitetty julkaisufoorumi-luokitus tarjoaa entistä tasapuolisemmat lähtökohdat yliopistojen ja tieteenalojen julkaisutoiminnan arviointiin ja kehittämiseen. Päivitysarvioinnin lisäksi paneelit arvioivat tasoluokkaan 1 lisättäväksi ehdotettuja, aiemmin luokittamattomia tai tasoluokkaan 0 sijoitettuja foorumeita.

Yhteistyössä CSC – Tieteen tietotekniikan keskuksen kanssa julkaisufoorumi määrittäi tasoluokat yliopistojen ministeriölle raportoitulle vertaisarvioituille julkaisuille, ja tunnisti paneelien arviotavaksi tutkijoiden käyttämät aiemmin luokittamattomat tieteelliset foorumit. Julkaisutiedot on julkaistu opetushallinnon Vipunen-tilastopalvelussa ja Kansalliskirjaston Juuli-julkaisutietoportaalissa. CSC:n kanssa jatkettiin myös julkaisukanavatietokannan ja panelistien käyttöön tarkoitetun arviointisivuston kehittämistä.

TSV:llä uudistettiin tasoluokitusten selailuun tarkoitettu hakusivu, jonka hakuominaisuudet palvelevat käyttäjien tarpeita entistä monipuolisemmin. Tiedeyhteisön edustajat tekivät ehdotussivun kautta lähes 3 000 julkaisukanavia koskevaa lisäys- ja tasoluokitus ehdotusta. Toukokuussa aloitettiin julkaisufoorumin verkkosivujen käytön seuranta Google Analytics -palvelussa. Sivustolla on ollut loppuvuodesta arkinen 500-600 käyttökertaa päivässä, ja seitsemän kuukauden aikana käyttökertoja kertynyt yli 65 000.

Lokakuussa julkaistiin TSV:n rekisteröimä vertaisarviointitunnus, joka on toteutettu julkaisufoorumin, julkaisupalveluiden ja tiedekustantajien yhteistyönä. Vuoden loppuun mennessä tunnuksen käyttöoikeutta haki yli 50 kotimaista tieteellistä julkaisusarjaa tai kirjankustantajaa.

Julkaisufoorumi osallistui ministeriön työryhmiin, jotka käsittelivät julkaisutoiminnan arviointia ja julkaisutiedonkeruun kehittämistä. Tasoluokitusta ja vertaisarviointitunnusta esiteltiin tilaisuuksissa ja seminaareissa. Jatkettiin tärkeää yhteistyötä Norjan ja Tanskan vastaavien järjestelmien kanssa.

TIETEELLISTEN SEURAIN VALTUUSKUNNAN JÄSENSEURAT 2014

Seuran nimi	perustamisvuosi	TSVn jäseneksi	jäsenmäärä
Aerosolitutkimusseura	1983	1992	110
Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura	1940	1984	234
Akustinen Seura	1943	1993	245
Alkoholi- ja huumeutkijain Seura	1960	2008	230
Alue- ja Ympäristötutkimuksen Seura	1971		107
Ammattikoulutuksen tutkimusseura OTTU	1992	1996	60
Arkistoyhdistys – Arkivföreningen	1947	1996	450
Bibliothecarii Medicinae Fenniae	1980	2008	107
BirdLife Suomi	1974	2005	10 000
Bysantin tutkimuksen seura	1981	1988	72
Dendrologian Seura – Dendrologiska Sällskapet	1969	1984	1505
Diakonian tutkimuksen seura	2002	2007	899
Edistyksellinen tiedeliitto	1972	2013	380
Ekonomiska Samfundet i Finland	1894	1982	496
Elintarviketieteiden Seura	1947	1984	1127
Entomologiska Föreningen i Helsingfors – Helsingin Hyönteis-tieteellinen Yhdistys	1919	1982	274
Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen tutki-muksen seura ETMU	2003	2008	271
Eurooppalaisen filosofian seura	1993	2011	143
Finska Kemistsamfundet – Suomen Kemistiseura	1891	1982	292
Finska Läkaresällskapet	1835	1899	1038
Finska Vetenskaps-Societeten – Suomen Tiedeseura	1838	1899	347
Fotogrammetrian ja Kaukokartoituksen Seura	1931	1984	220
Fysikaalisen farmasian yhdistys	1988	2011	120
Fysikersamfundet i Finland – Suomen fyysikkojen seura	1947	1982	105
Föreningen för nordisk filologi	1932	1982	93
Geofysiikan Seura	1926	1982	235
Glossa – Keskiajan tutkimuksen seura	1996	2004	110
Hallinnon Tutkimuksen Seura	1981	1983	680

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa – Helsingforstraktens Ornitologiska Föreningen Tringa	1974	1982	1960
Historiallinen Yhdistys	1890	1989	117
Historian Ystävien Liitto	1926	1982	1100
Historiska föreningen	1914	1982	368
Hoitotieteiden Tutkimusseura (HTTS)	1987	1990	1040
Hoitotyön tutkimussäätiö	1965	1997	172
ICOMOSin Suomen osasto	1967	1994	177
Ilmansuojeluyhdistys (FAPPS)	1976	1984	475
Infektiotautien tutkimusyhdistys – Föreningen för infektionssjukdomsforskning	1966	1996	533
Informaatiotutkimuksen yhdistys (ITY)	1979	1993	131
International Fiscal Association, Suomen Osasto	1967	1998	228
Juridiska Föreningen i Finland	1862	1982	700
Järjestötutkimuksen Seura	1987	1995	30
Kalevalaseura-säätiö	1911	1982	443
Kansainvälisen Hallintotieteiden Instituutin Suomen osasto	1956		50
Kansainvälisten suhteiden tutkimuksen seura	1993	1999	150
Karjalan teologinen seura	2003	2008	124
Karl Marx -seura	1997	2010	151
Kasvinsuojeluseura	1931	1982	1200
Kasvun ja vanhenemisen tutkijat	1980	1992	350
Kauppätieteellinen yhdistys	1931	1983	400
Kehitystutkimuksen seura	1986		152
Kemiallisteknillinen Yhdistys – Kemisktekniska Föreningen	1970	1982	500
Kirjallisuudentutkijain Seura	1927	1982	170
Klassillis-filologinen yhdistys – Klassisk-filologiska föreningen	1882	1982	103
Korkeakoulututkimuksen seura	1999	2010	100
Kotikielen Seura	1876	1982	766
Kulttuurintutkimuksen seura	2008	2009	253
Kulutustutkimuksen seura	2001	2006	60
Kunnallistieteen yhdistys – Föreningen för kommunalvetenskap	1971	1982	482
Lapin tutkimusseura	1959	1982	180
Lapsuudentutkimuksen seura	2008	2013	100
Liikennesuunnittelun Seura	1974	2008	210
Liikuntatieteellinen Seura	1933	1982	986
Lounais-Hämeen Luonnonsuojeluyhdistys (LHLY)	1951	1982	1346

Luonnonfilosofian seura – Samfundet för naturfilosofi	1988	1993	47
Luther-Agricola-Seura	1940	1982	46
Lääketieteellinen Radioisotooppiyhdistys – Finlands Medicinska Radioisotopförening	1959		300
Lääketieteellisen fysiikan ja tekniikan yhdistys (LFTY)	1968	1985	149
Maanmittaustieteiden Seura	1926	1982	643
Maaseudun uusi aika	1999	2012	260
Maaseutuoikeuden Seura	1989	2004	30
Matematiikan ja luonnontieteiden opetuksen tutkimusseura	1983	2007	49
Media- ja viestintätieteellinen seura Mevi	1974		513
Mediakasvatusseura	2005	2011	247
Meijeritieteellinen Seura	1937	1982	176
Metsähistorian Seura	1994	2006	334
Mikael Agricola -seura	2006	2013	74
Nordenskiöld-samfundet i Finland	1939	1982	930
Nuorisotutkimusseura	1988	1993	260
Oikeus- ja yhteiskuntatieteellinen yhdistys	1970	1988	253
Oulun Historiaseura	1933	1982	137
Oulun Luonnonystävään Yhdistys	1925	1982	441
Pohjois-Karjalan historiallinen yhdistys	1972	2002	228
Pohjoismaiden Maataloustutkijain Yhdistys, Suomen osasto	1918	1982	268
Pohjoismaiden tie- ja liikennefoorumi (PTL), Suomen osasto	1935	1982	170
Pohjois-Suomen Historiallinen Yhdistys	1976	1982	200
Pohjois-Suomen Maantieteellinen Seura	1963	2001	68
Porthan-Seura	1936	1982	200
Prologos	1989	2007	150
Puheen ja kielen tutkimuksen yhdistys	1963	1996	450
Rakennustaiteen seura – Samfundet för byggnadskonst	1955	1994	570
Rakennustietosäätiö RTS	1932	1984	56
Rakenteiden Mekaniikan Seura	1970	1982	180
Saksalainen kirjastoyhdistys – Tyska biblioteksföreningen	1955	2005	342
Sidekudostutkijat	1973	2010	115
Skepsis	1987	1991	1150
Societas biochemica, biophysica et microbiologica Fenniae	1945	1982	880
Societas Gerontologica Fennica	1948	1992	280
Societas pro Fauna et Flora Fennica	1821	1899	970
Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittely -yhdistys	1974	2008	200
Sosiaalilääketieteen yhdistys	1968	1982	525
Sosiaalipoliittinen yhdistys	1909	1982	736
Sosiaalityön tutkimuksen seura	1998	2001	503

Sukupuolentutkimuksen seura – Sällskapet för genusforskning ry (SUNS)	1988	1989	550
Suomalainen Lakimiesyhdistys	1898	1982	2408
Suomalainen Lääkäriseura Duodecim	1881	1929	19 500
Suomalainen Teologinen Kirjallisuusseura	1891	1982	700
Suomalainen Tiedeakatemia	1908	1909	800
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura	1831	1899	4500
Suomalaisten Kemistien Seura	1919	2000	2880
Suomalais-Ugrilainen Seura	1883	1899	800
Suomen 1700-luvun tutkimuksen seura	2001	2008	103
Suomen Aivotutkimusseura	1973	1987	200
Suomen Aktuaariyhdistys	1922	2000	353
Suomen Antropologinen Seura	1972	1982	345
Suomen Arkeologinen Seura	1982	1988	185
Suomen Arkkitehtiliitto – Finlands Arkitektförbund (SAFA)	1892	1985	3102
Suomen arviointiyhdistys	1999	2012	200
Suomen Ateenan-instituutin säätiö – Stiftelsen för Finlands Atheninstitut	1983	1995	
Suomen Atomiteknillinen Seura – Atomtekniska Sällskapet i Finland	1966	1982	791
Suomen Automaatioseura	1953		1700
Suomen Betoniyhdistys	1925	1984	760
Suomen Biologian Seura Vanamo	1896	1932	1521
Suomen Biostatistiikan Seura	1987	2010	280
Suomen Egyptologinen Seura – Egyptologiska Sällskapet i Finland	1969	1982	590
Suomen Eksegeettinen Seura	1938	1982	231
Suomen Elokuvatutkimuksen Seura	1985	1990	180
Suomen Eläinlääkäriliitto	1892	1982	1598
Suomen epidemiologian seura	2000	2008	130
Suomen Estetiikan Seura	1972	1984	100
Suomen Etnomusikologinen Seura	1974	1989	151
Suomen Farmakologiyhdistys	1948	2002	500
Suomen farmaseuttinen yhdistys – Farmaceutiska föreningen i Finland	1887	1982	300
Suomen filosofian ja fenomenologisen tutkimuksen seura SFFS – Societas philosophica et phaenomenologica Finlandiae	1962		98
Suomen Filosofinen Yhdistys, Filosofiska Föreningen i Finland	1873	1982	547
Suomen ftoniikan seura	1996	2004	244
Suomen Fysiologiyhdistys – Societas Physiologica Finlandiae	1961	1982	230

Suomen Fyysikkoseura – Finlands Fysikerförening	1947	1982	906
Suomen Geologinen Seura – Geologiska Sällskapet i Finland	1886	1982	1000
Suomen geoteknillinen yhdistys – Finlands geotekniska förening	1951	1985	484
Suomen Hahmontunnistustutkimuksen Seura	1977	1983	349
Suomen Hammaslääkäriseura Apollonia	1892	1959	6283
Suomen Heraldinen Seura – Heraldiska Sällskapet i Finland	1957	2003	175
Suomen Historiallinen Seura – Finska Historiska Samfundet	1875	1899	908
Suomen Hyönteistieteellinen Seura	1935	1982	321
Suomen Itämainen Seura – Finska Orientsällskapet	1917	1982	288
Suomen Kansainvälisoikeudellinen Seura	1983	1988	212
Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura	1937	1982	168
Suomen kansatieteilijöiden yhdistys Ethnos	1972	1982	330
Suomen Kardiologinen Seura – Kardiologiska Föreningen i Finland	1967	1995	785
Suomen Kartografinen Seura	1957	1984	141
Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura	1935	1984	79
Suomen Kasvatustieteellinen Seura	1967	1982	650
Suomen Kaupunkitutkimuksen Seura	1999	2006	85
Suomen Keltologinen Seura – Finlands Keltologiska Sällskap (SFKS)	1991	1994	40
Suomen keskiajan arkeologian seura – Sällskapet för medeltidsarkeologi i Finland	1990	1994	270
Suomen Kielen Seura	1929	1982	211
Suomen kielitieteellinen yhdistys	1977	1983	260
Suomen Kiinteistöarviointiyhdistys	1978	1985	180
Suomen kirjahistoriallinen seura	1997	2012	104
Suomen kirkkohistoriallinen seura – Finska kyrkohistoriska samfundet	1891	1982	690
Suomen Kirurgiyhdistys	1925	1982	1271
Suomen klassillisen arkeologian seura	1992	2012	80
Suomen Kliinisen Farmakologian Yhdistys	1994	2000	125
Suomen Kliinisen Kemian Yhdistys	1947		300
Suomen koe-eläintieteen yhdistys FinLAS	1986	2008	47
Suomen kognitiivisen kielentutkimuksen yhdistys FiCLA	1999	2007	90
Suomen Kriminalistiyhdistys – Kriminalistföreningen i Finland	1934	1982	240
Suomen kuntatekniikan yhdistys	1926	1983	694
Suomen Laatuyhdistys	1966	1985	2220
Suomen Lastenpsykiatriyhdistys	1956	2008	310
Suomen Limnologinen Yhdistys – Limnologiska Föreningen i Finland	1950	1982	180

Suomen luonnonsuojeluliitto	1938	1982	30 000
Suomen Lähi-idän instituutin säätiö	1994	2003	
Suomen lääketieteen filosofian seura	1994	2004	86
Suomen Lääketieteen Historian Seura	1961	1991	456
Suomen Lääkintäoikeuden ja -etiikan Seura	1980	2002	262
Suomen Maantieteellinen Seura – Geografiska Sällskapet i Finland	1888	1899	800
Suomen Maaperätieteiden Seura	1971	2001	230
Suomen Maataloustieteellinen Seura	1909	1982	481
Suomen matemaattinen yhdistys	1868	1982	308
Suomen matkailututkimuksen seura	2004	2013	126
Suomen Merihistoriallinen Yhdistys – Sjöhistoriska föreningen i Finland	1963	1984	269
Suomen Metsätieteellinen Seura	1909	1982	550
Suomen Mineraloginen Seura	1957	1982	87
Suomen Muinaismuistoyhdistys	1870	1899	622
Suomen musiikkitieteellinen seura – Musikvetenskapliga sällskapet i Finland	1916	1982	250
Suomen neurologinen yhdistys	1961	1995	490
Suomen Nuorisopsykiatrinen yhdistys	1977	1994	461
Suomen oikeusfilosofinen yhdistys SOFY	1977	1997	74
Suomen Operaatiotutkimusseura	1973	1984	133
Suomen Oppihistoriallinen Seura – Finlands Lärdomshistoriska Samfund	1966	1982	130
Suomen Patologiyhdistys	1945	1982	200
Suomen Perhostutkijain Seura	1955	1982	1000
Suomen Psykiatriyhdistys – Psykiaterföreningen i Finland	1913	1982	1314
Suomen Psykoanalyttinen Yhdistys – Finska Psykoanalytiska Förening	1967	1982	178
Suomen Psykologinen Seura	1952	1982	1000
Suomen Queer-tutkimuksen Seura	2004	2010	
Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL	1934	1984	5000
Suomen rauhantutkimusyhdistys	1971	1982	220
Suomen Ravitsemustieteen Yhdistys – Föreningen för Näringslära i Finland	1985	1989	425
Suomen Sammalseura	1987	1990	78
Suomen Semiotiikan Seura	1979	1988	184
Suomen Sieniseura	1948	1982	850
Suomen Slavistipiiri – Finlands Slavistkrets	1964	1987	100
Suomen sosiaalipedagoginen seura	1997	2010	100

Suomen Sotahistoriallinen Seura, Krigshistoriska Samfundet i Finland	1944	1982	1037
Suomen Sotahistorian Komissio – Militärhistoriska Komissionen i Finland	1954	1995	87
Suomen Sotatieteellinen Seura	1927	1982	934
Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA	1970	1982	200
Suomen Sukututkimusseura	1917	1982	5586
Suomen taloushistoriallinen yhdistys – Ekonomisk-historiska föreningen i Finland	1952		93
Suomen Tekoälyseura (STeS)	1986	1990	200
Suomen Telelääketieteen ja e-Health seura (STeHS)	1995	2008	296
Suomen Teollisoikeudellinen Yhdistys	1931	1982	400
Suomen tiedetoimittajain liitto – Finlands vetenskapsredaktörers förbund	1985		835
Suomen tieteellinen kirjastoseura	1929	1982	680
Suomen tieteen- ja teknologiantutkimuksen seura	1985	1989	104
Suomen Tilastoseura	1920	1982	330
Suomen Toksikologiyhdistys (STY)	1979	1995	316
Suomen Tribologiyhdistys	1977	1984	111
Suomen Työterveyslääkäriyhdistys	1946	1995	1550
Suomen Tähtitieteilijäseura	1969	1982	110
Suomen urheiluhistoriallinen seura	1992	1996	82
Suomen Uskontotieteellinen Seura	1963	1982	120
Suomen valtiosääntöoikeudellinen seura	1982	2013	51
Suomen Verempaineyhdistys	1989	2012	645
Suomen Vesiyhdistys	1969	1984	432
Suomen Väestötieteen Yhdistys	1973	1982	101
Suomen Yhdysvaltain tutkimuksen seura	1995	2013	38
Suomen Ympäristöoikeustieteen Seura (SYS)	1980	1983	355
Suoseura	1949	1982	420
Svenska litteratursällskapet i Finland	1885	1899	1120
Svenska skolhistoriska föreningen i Finland	1949	1985	100
Svenska tekniska vetenskapsakademierna i Finland	1921	1982	175
Säätiö Institutum Romanum Finlandiae – Stiftelsen Institutum Romanum Finlandiae	1938	1982	
Taidehistorian seura – Föreningen för konsthistoria	1973	1982	503
Taloudellisen yhteistyön ja osuustoiminnan tutkimuksen seura Kooperatiivi	1984	2001	35
Taloustieteellinen Yhdistys	1884	1982	1058
Tampereen Historiallinen Seura	1925	1982	140

Teatterintutkimuksen seura – TeaTS	2002	2007	80
Tekniikan Akateemisten Liitto TEK	1896		65 000
Tekniikan Historian Seura THS	1926	1997	350
Teknillisten Tieteiden Akatemia – Akademin för Tekniska Vetenskaper	1957	1982	419
Tekniska Föreningen i Finland	1880	1985	4457
Teologinen Julkaisuseura	1966	2004	2000
Terveystaloustieteen Seura	1992	2000	100
Tieteellinen hypnoosi – Vetenskaplig hypnos	1959	2005	176
Tieteen tiedotus	1980	1983	84
Tietojenkäsittelytieteen Seura	1982	1984	420
Tulevaisuuden tutkimuksen seura	1980	1984	689
Turun Eläin- ja Kasvitieteellinen Seura	1923	1984	70
Turun Historiallinen Yhdistys	1923	1982	224
Turun korkeakoulujen yhteiskunnallis- taloudellinen tutkimusyhdistys	1957	1984	153
Tutkijaliitto	1976	2011	160
Työelämän tutkimusyhdistys	1991	1993	300
Työoikeudellinen Yhdistys	1958	2005	300
Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura	1984	1989	239
Tähtitieteellinen yhdistys Ursa	1921	1982	17 968
Uusfilologinen yhdistys – Nyfilologiska föreningen	1887	1982	244
Valtiotieteellinen yhdistys – Statsvetenskapliga föreningen	1935	1982	590
Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuksen seura – Sällskapet för Rysslands- och Östeuropaforskning	1989	1994	318
Westermarck Society, The	1940	1982	1215
Visaseura	1956	2005	392
Yhdyskuntasuunnittelun seura	1959	1982	300
Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen eläintutkimuksen seura	2009	2014	84
Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen seura	1994	1997	180
Ympäristötieteellinen Seura	1987	1989	90
Yva (Ympäristövaikutusten arviointi)	1994	2014	200

TOIMINNAN TULOKSIA JA TUNNUSLUKUJA

Julkaisut ja artikkelit

Otto Auranen ja Janne Pölönen, ”Julkaisufoorumiluokitus ja kansallinen julkaiseminen”, teoksessa R. Muhonen ja H.-M. Puuska (toim.), Tutkimuksen kansallinen tehtävä, Vastapaino, Tampere 2014, 153–175.

Johanna Lilja ja Jyrki Ilva: Kotimaiset tieteelliset lehdet ja avoin julkaiseminen: selvitys mahdollisista rahoitusmalleista, 2014

Olli Poropudas, Yrjö Leino, Anu Nuutinen, Hanna-Mari Puuska ja Janne Pölönen, ”Bibliometrinen tutkimus ja innovaatiopolitiikka”, Tieteessä Tapahtuu 32:4, 2014, 56–59.

Lea Ryytänen-Karjalainen: Tavoitteena elinvoimaiset ja vaikuttavat tieteelliset seurat. Maantieteellinen aikakauskirja Terra nro 2, 2014

Konferensseihin, seminaareihin, koulutukseen ja messuille osallistuminen

Johanna Lilja: Knowledge Exchange Workshop: Sustainable Business models for Open Access Services, Utrecht 10.–11.2.2014

Ilkka Niiniluoto, ”Tiedeyhteisön toteuttama julkaisufoorumien tasoluokitus”, Yliopistojen rahoitusmalli uudistuu – oletteko valmiit? -seminaari, Tieteiden talo, Helsinki, 17.2.2014

Ilkka Niiniluoto, ”Tunnus vertaisarvioituille julkaisuille”, Ajankohtaista julkaisemisessa -seminaari, Tieteiden talo, Helsinki, 7.3.2014

Johanna Lilja ja Jyrki Ilva: Avoimen julkaisemisen rahoitusmallit. Ajankohtaista julkaisemisessa -seminaari – Tieteiden talo, Helsinki, 7.3.2014

Mikko Huldin ja Jani Laatikainen: IT-alan CeBIT-messut Hannover, Saksa 10.–14.3.2014

Janne Pölönen, ”The Publication Forum System and Its Uses”, Bibliometric Miniseminar, OKM, Helsinki, 11.3.2014

Johanna Lilja: Suomen Kirjahistoriallinen Seura, Jotain vanhaa, jotain uutta – painetusta sähköiseen tiedejulkaisemiseen 11.3.2014

Janne Pölönen: julkaisufoorumi – Seminaari tutkimuslaitosten ja yliopistollisten sairaaloiden julkaisutiedonkeruusta, OKM, Helsinki, 25.3.2014

Eija Lappi ja Lasse Kallio: Verkkokaupan perustaminen -koulutus 1.4.2014

Johanna Lilja: Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran seminaari Tieteellisen tiedon levittäminen ja arviointi – osallistuminen paneelikeskusteluun, 1.4.2014

Johanna Lilja ja Lena Lönngrén: Open repositories -konferenssi, Helsinki 9.-12.6.2014

Ilari Hetemäki: ESOF – Euroscience Open Forum – konferenssi ja Eusea – European Science Events Association -kokous, Kööpenhamina 21.-26.6.2014

Janne Pölönen: Finnish Publication Forum, Nordic Meeting on Publications, OKM, Helsinki, 27.8.2014

Janne Pölönen: julkaisufoorumi-luokitus yliopistojen rahoitusmallissa ja julkaisutiedonkeruussa, Julkaisutiedonkeruu-seminaari, Jyväskylän yliopisto, 19.9.2014

Johanna Lilja: Vertaisarviointitunnus julkaisijan ja tiedonkerääjän työkaluna, Julkaisutiedonkeruu-seminaari, Jyväskylän yliopisto 19.9.2014

Lena Lönngren ja Johanna Lilja: OJS-järjestelmä vertaisarvioinnin tukena. Julkaisijan aamupäivä, Tieteiden talo, Helsinki 25.9.

Janne Pölönen: Disciplinary differences in concentration of publications to journals, 19th Nordic Workshop on Bibliometrics and Research Policy, Reykjavik, 25.–26.9.2014

Georg Strien: Frankfurtin kirjamesut, Saksa 7.–13.10.2014

Janne Pölönen: Publication Forum and Research Assessment, Valtiotieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto, 24.11. 2014

Johanna Lilja: Nordic Open Access Forum, Oslo 24.11.2014

Janne Pölönen: julkaisufoorumin tavoitteet ja käyttö tutkimustoiminnan arvioinnissa, Turun yliopiston ihmistieteiden tutkijakollegium, Turun yliopisto, 3.12.2014.

Lea Ryyänen-Karjalainen: Keskustelutilaisuus tutkimusetiikan ja vastuullisen tiedeviestinnän opetuksesta, TENK ja TJNK, 16.12.2014 (tilaisuuden fasilitointi)

TSVn järjestämät seminaarit ja muut tilaisuudet

OKM:n, TSV:n ja UNIFI:n ”Yliopistojen rahoitusmalli uudistuu – oletteko valmiit?” -seminaari, Tieteiden talo, Helsinki, 17.2.2014

Ajankohtaista julkaisemisessa -päivä 7.3.2014

TSVn kevätkokous ja vastaanotto 31.3.2014

Julkaisuavustus-info 29.8.2014

Julkaisijan aamupäivä, Tieteiden talo, Helsinki 25.9.2014. Yhteistyössä Suomen Tiedekustantajien liiton kanssa

TSVn syyskokous ja vastaanotto 7.10.2014

Finnish Government/David and Nancy Speer Professorship for Finnish Studies 20-vuotisjuhlaseminaari 5.11.2014, Säätytalo, Helsinki. Yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa

Asiantuntijatehtävät ja muu vaikutustyö

Cecilia af Forselles: Duodecim- seuran kulttuuripalkinnon valitsemisvaliokunta

Cecilia af Forselles: Suomen Saksan-instituutin valtuuskunnan jäsen (joulukuu 2014–)

René Gothoni: Duodecim-seuran kulttuuripalkinnon valitsemisvaliokunta

Juhani Heinonen: Suomen Saksan-instituutin valtuuskunnan jäsen (–joulukuu 2014)

Ilari Hetemäki: Tiedekeskus Heurekan säätiön valtuuskunnan jäsen

Ilari Hetemäki: Turun kirjamessujen päätoimikunnan jäsen

Ilari Hetemäki: Books from Finland -verkkolehden toimitusneuvoston jäsen

Ilari Hetemäki: Gaudeamus-kustantamon neuvottelukunnan jäsen

Ilari Hetemäki: TIETOKIRJA.FI-tapahtuman järjestelytoimikunnan jäsen

Aura Korppi-Tommola: Tiedekeskus Heurekan säätiön hallituksen jäsen (31.3.2014 asti)

Aura Korppi-Tommola: Suomen Japanin instituutin valtuuskunnan varapuheenjohtaja (28.2.2014 asti)

Tuija Laine: Helsingin yliopistomuseon säätiön edustajiston jäsen

Johanna Lilja: Artiva (kotimaisten tieteellisten artikkelien metatietovaranto) -hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja (varajäsen Jani Laatikainen)

Johanna Lilja: Avoin tiede ja tutkimus (ATT) -hanke, julkaisujen avoimen saatavuuden edistämisen selvitystyöryhmän jäsen

Johanna Lilja, Janne Pölönen ja Anna-Sofia Ruth: TSV:n ja tiedekustantajien Vertaisarviointitunnus -työryhmä

Johanna Lilja: Sastamalan Vanhan Kirjallisuuden Päivien hallituksen jäsen

Johanna Lilja: Suomen Kirjainstituutin Säätiön hallituksen jäsen

Ilkka Niiniluoto: Helsingin kaupungin tiedepalkinto, asiantuntijaryhmä

Janne Pölönen: OKM:n bibliometriikka-hankkeiden ohjausryhmä

Janne Pölönen: OKM:n profiiliryhmä: suomalaisten yliopistojen tieteellisen tutkimuksen tilan kuvaaminen erityisesti 2010-luvun alussa

Janne Pölönen: OKM:n tutkimuslaitosten ja yliopistosairaaloiden julkaisutiedonkeruuta koskevan esiselvitystyön ohjausryhmä

Janne Pölönen ja Anna-Sofia Ruth: OKM:n julkaisutiedonkeruussa käytettävän julkaisutyypiluokituksen kehittämistä valmistellut työryhmä

Janne Pölönen: OKM:n Tutkimuksen tieteidenvälisyys ja laatu -tutkimushankkeen ohjausryhmä

Lea Ryytänen-Karjalainen: Tiedekeskus Heurekan säätiön hallituksen jäsen (1.4.2014 alkaen)

Lea Ryytänen-Karjalainen: Suomen Japanin instituutin säätiön valtuuskunnan varapuheenjohtaja (1.3.2014 alkaen; varajäsen Erkki Hollo)

Lea Ryynänen-Karjalainen: YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi, ammattikorkeakoulujen valtakunnallisen hankkeen ohjausryhmän jäsen

Harry Schulman: Duodecim-seuran kulttuuripalkinnon valitsemisvaliokunta

TSV Tieteen päivät / Ilari Hetemäki: Tiedekasvatusta ideaverstaassa (TIKAS), Tiedekeskussäätiö Heureka kehittämisshanke 2014–2015, rahoittajana OKM

TSV Vaihtokeskus / Georg Strien: Erikoiskirjastojen ja tietopalvelujen verkosto

TSVn antamat lausunnot

Lausunto Suomen Akatemiasta annetun lain muuttamisesta, helmikuu 2014

Lausunto Tieteen tietotekniikan keskus CSCn esiselvityksestä valtion tutkimuslaitosten ja yliopistollisten sairaaloiden julkaisutiedonkeruusta, 5.5.2014

TSVn esitys opetus- ja kulttuuriministeriölle Suomen Akatemian yhteyteen perustettavan strategisen tutkimuksen neuvoston jäseniksi, 5.5.2014

Lausunto valtioneuvoston kanslialle: Selvitys tutkittuun tietoon perustuvan päätöksenteon neuvontamalleista, 21.11.2014

Lausunto yliopistojen rahoitusmallia 2015 koskevista asetuksista, 3.6.2014

TSV taustayhteisönä

Helsingin yliopistomuseon säätiö

Iberialais-amerikkalainen säätiö

Suomen kirjainstituutin säätiö

Suomen Japanin instituutin säätiö

Suomen Lontoon instituutin säätiö

Suomen Saksan instituutin säätiö

Suomen-Viron instituutin säätiö

Tiede-lehti

Tiedekeskussäätiö Heureka

Kuva: Susa Junnola

JULKAISUPALVELUJEN TUNNUSLUKUJA

Tiedekirjan myynti

	2014	2013
Kokonaismyynti	255 265 €	254 571 €
Myymlä-, messu- ja jäsenmyynnin osuus	53%	52%
Ulkomaanmyynnin osuus	35%	33%
Kirjakauppamyynnin osuus	11%	15%

Tiedekirjan muita tunnuslukuja

	2014	2013
Verkkokauppaan tulleita nimekkeitä (kirjoja ja lehtien teemanumeroita)	241	259

Varaston tunnuslukuja

	2014	2013
Varastoivia seuroja	118	92
Postitettuja lähetyksiä	38 683	39 624

Vaihtokeskuksen tunnuslukuja

	2014	2013
Vaihtavat seurat	68	69
Kotimaiset julkaisusarjat	186	190
Vaihtokumppanit	2482	2650
Saapuvat sarjat	5814	6413

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVIA TUNNUSLUKUJA

Henkilöstö 31.12.2014	
vakinaiset tehtävät	30
määräaikaisten tehtävät	4
henkilötyövuodet	31,0
vakinaiset henkilöt	26
määräaikaisten henkilöt	13
päättäneet vakinaiset työsuhteet	8
henkilöstön vaihtuvuus	10%

Vakinaisen henkilöstön koulutustaso	
Tohtorin tai lisensiaatin tutkinto	6
Ylempi korkeakoulututkinto (yliopisto, amk)	12
Alempi korkeakoulututkinto (yliopisto, amk)	2
Ammatillinen tutkinto	5
Ylioppilastutkinto	2
Perusaste	3

Vakinaisen työsuhteen pituus	vuosia
30-39	1
20-29	4
10-19	10
4-9	8
1-3	5
alle vuosi	2

Henkilöstön ikäjakauma	lkm
30 tai alle	2
31-39	6
40-49	8
50 tai yli	14
keski-ikä	46
mediaani	48

Henkilöstöstä lähes 47% on yli 50-vuotiaita.

Sukupuolijakauma	lkm
naiset	17
miehet	13

VALTUUSKUNNAN TOIMIELIMET

Hallitus 2014 (varajäsen suluissa):

Valittuina vuosiksi 2012–2014

Dosentti Timo Harrikari (professori Tuomas Martikainen), Nuorisotutkimusseura ja Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen seura

Professori Tapio Markkanen (professori Jukka Rantala), Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ja Suomen kouluhistoriallinen seura

Professori emeritus Ilkka Niiniluoto (professori Kirsi Tirri), Suomalainen Tiedeakatemia

Professori Ari Sihvola (professori Aarne Halme), Teknillisten Tieteiden Akatemia

Professori Eva Tammi-Salminen (professori Jaana Norio-Timonen), Suomalainen Lakimiesyhdistys

Valittuina vuosiksi 2013 – 2015

Professori Leif C. Andersson (professori René Gothóni), Finska Vetenskaps-Societeten – Suomen Tiedeseura

Professori Pirjo Markkola (professori Kimmo Katajala), Suomen Historiallinen Seura

Professori Henrik Meinander (professori Håkan Andersson), Svenska Litteratursällskapet i Finland

Professori Eija Pouta (professori Heljä-Sisko Helmisaari), Suomen Metsätieteellinen Seura

Professori Markku Tykkyläinen (FT Pirjo Hellemaa), Suomen Maantieteellinen Seura

Valittuina vuosiksi 2014 – 2016

FT Tuomas Lehtonen (professori Ulla-Maija Forsberg), Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja Suomalais-Urgilainen Seura

FT Cecilia af Forselles (dosentti Heikki S. Vuorinen), Suomen Oppihistoriallinen Seura ja Suomen Lääketieteen Historian Seura

Professori Marianne Stenius (professori Carl G. Gahmberg), Finska Vetenskaps-Societeten – Suomen Tiedeseura

Professori Markku Leskelä (professori Marc Baumann), Suomalaisten Kemistien Seura ja Suomen Kemian Seura–Kemiska Sällskapet i Finland

Professori Keijo Hämäläinen (professori Olli Martio), Suomalainen Tiedeakatemia

Työvaliokunta

Professori emeritus Ilkka Niiniluoto

professori Markku Leskelä

professori Tapio Markkanen

professori Pirjo Markkola

professori Marianne Stenius

Avustusjaosto 2013-2015

Professori Ari Sihvola, puheenjohtaja, luonnontieteet ja tekniset tieteet

Professori Mervi Helkkula, kielitieteet

Professori Jaakko Hyvönen, biotieteet

Professori Liisa Häikiö, yhteiskuntatieteet

Professori Kimmo Katajala, historia ja muut perinnetieteet

Tieteessä tapahtuu -lehden toimitusneuvosto

Professori Leif C.Andersson, päätoimittaja Ilari Hetemäki, professori Timo Honkela, tiedetoimittaja Markus Hotakainen, pääsihteeri Reetta Kettunen, professori Tuija Laine, professori Markku Löytönen (pj.), tutkijatohtori Nelli Piattoeva, toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen

Tieteen päivien 2015 järjestelytoimikunta

Professori Ari Sihvola, puheenjohtaja

Professori Jaakko Hämeen-Anttila

Professori Kristina Lindström

Professori Pauliina Raento

Professori Eero Saksman

Professori Hannu Sariola

Professori emeritus Jorma Sipilä

Professori Marianne Stenius

Johtaja Teija Tiilikainen

Toimikunnan pääsihteerinä Ilari Hetemäki

Tieteen päivien 2015 suunnitteluryhmä

Tiedottaja Risto Alatarvas, Suomen Akatemia

Tuottaja Katja Bargum, Yleisradio

Ohjelmapäällikkö Paula Havaste, Suomalainen Tiedokeskus Heureka

Tiedotuspäällikkö Ilari Hetemäki, Tieteellisten seurain valtuuskunta

Pääsihteeri Reetta Kettunen, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta

Tiedeasiamies Kalle Korhonen, Koneen säätiö

Päätoimittaja Leena Rantajarvi, Suomen ympäristökeskus

Arkistotyöryhmä 2014-2016

Johtaja Lauri Harvilahti, Suomalaisen kirjallisuuden seura, puheenjohtaja

Julkaisupäällikkö Johanna Lilja, Tieteellisten seurain valtuuskunta

Maria Miinalainen, Svenska Litteratursällskapet

Toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen, Tieteellisten seurain valtuuskunta

Ylitarkastaja Kenth Sjöblom, Kansallisarkisto

Johtaja Juhani Tikkanen, Kansallisarkisto

Tieteen päivien lava Kampin ostokeskuksessa. Kuva Jari Loisa.

HENKILÖKUNTA 2014

Autio, Petra	ma. tiedesihteeri –31.1.2015
Ekebom, Liisa	ma. harjoittelija, julkaisufoorumi 4.6.–15.7.2014
Hadjikov, Alexander	vahtimestari
Helin, Kristofer	siviilipalvelusmies; ma. myynti- ja markkinointisihteeri ja varastonhoitaja 19.12.2014–31.3.2015
Hetemäki, Ilari	tiedotuspäällikkö
Huldin, Mikko	it-asiantuntija
Hyytinen, Heidi	ma. oa. koulutussuunnittelija, Tutkimuseettinen neuvottelukunta 1.5.–31.12.2014
Jokinen, Sami	julkaisuvarastonhoitaja
Juntunen, Ari	myymälänhoitaja
Kaarela, Tiina	toimittaja
Kallio, Lasse	ma. it-asiantuntija –31.12.2015
Kettunen, Reetta	pääsihteeri, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta
Kohonen, Iina	ma. tiedesihteeri, Tiedeakatemian neuvottelukunta –30.4.2014; ma. pääsihteeri, Tutkimuseettinen neuvottelukunta 1.5.2014–30.4.2015
Korppi-Tommola, Aura	toiminnanjohtaja –31.3.2014
Koivisto, Kristiina	julkaisuvarastonhoitaja
Koskinen, Iina	ma. tiedottaja, Tiedeakatemian neuvottelukunta –31.5.2014
Kumlin, Satu	talouspäällikkö
Laatikainen, Jani	tietohallintopäällikkö
Laine, Heidi	ma. tiedesihteeri, Tiedeakatemian neuvottelukunta –31.12.2014 (vanhempainvapaa –31.12.2014)
Lappi, Eija	myynti- ja markkinointisihteeri (vanhempainvapaa –15.5.2015)
Lehtinen, Sari	suunnittelija (toimivapaa 2014)
Leskinen, Anita	toimistosihteeri

Lilja, Johanna	julkaisupäällikkö
Loisa, Jari	mediasuunnittelija
Lönngren, Lena	julkaisuassistentti
Mankki, Raija	toimistosihtööri
Merranmaa, Hannu	julkaisuvarastonhoitaja
Nykänen, Panu	ma. pääsihteeri, Tiedeakatemiain neuvottelukunta –31.5.2014
Pakarinen, Hannele	informaatikko
Pere, Jan	virastomestari
Piippo, Irina	pääsihteeri, Tiedeakatemiain neuvottelukunta (toimivapaa –31.5.2014)
Pölönen, Janne	suunnittelija, julkaisufoorumi
Rodriquez, Pablo	apulaisvahtimestari
Rodriquez Carillo, Antonio	asiakaspalvelupäällikkö
Rossi, Anneli	hallinnollinen avustaja
Rostedt, Katri	tiedesihteeri (vanhempainvapaa –31.1.2015)
Ruth, Anna-Sofia	suunnittelija, julkaisufoorumi
Ryynänen-Karjalainen Lea	toiminnanjohtaja 1.3.2014–
Sato, Mariko	ma. tiedottaja, Tiedeakatemian neuvottelukunta 14.4.2014–
Siitonen, Kirsi	ma. tiedesihteeri 1.6.2014–
Spoof, Sanna Kaisa	pääsihteeri, Tutkimuseettinen neuvottelukunta (toimivapaa 1.6.2014–30.4.2015)
Strien, Georg	johtava kirjastonhoitaja
Tarkiainen, Terhi	suunnittelija, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja Tutkimuseettinen neuvottelukunta
Tikka, Päivi	pääsihteeri, Tiedeakatemiain neuvottelukunta 1.6.2014–
Vehkaluoto, Jenni	ma. myynti- ja markkinointisihteeri 11.8.2014–9.1.2015
Vermilä, Mandi	ma. tiedottaja 1.10.2014–15.5.2015
Wide, Elisabeth	ma. tiedottaja 5.5.–31.10.2014 ja 15.12.2014–15.1.2015